Ժ. ՏԱՐԻ 2808 | ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 8 ՄԱՐԳԱՑ 4385 | 14 ՅՈՒՆԻՍ 1893 | 12 ԶԻԼՀԻՃՃԷ 1310 | ՆԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿՆԵՐ ԵՒ ԻՆՉ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعلیه‌ده غلطه‌ده آره‌وك غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	դահեկան արծաթ	150
» »	Վեցամսեայ	» »	75
» »	Եռամսեայ	» »	40
Օսմ. երկիրներէ	Տարեկան	Ֆրանք	56
» »	Վեցամսեայ	» »	28
Ընծիր թուղթի վրայ մանաւոր տպագրուած	Տարեկան	Օսմ. Ոսկի	2
Գաւառաց թղթատարի	[illegible]	Դրուշ	50

Խմբագրութեան ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն [illegible] ետ չի տրուիր

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, 14/26 ՅՈՒՆԻՍ 1893

ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՆԻՒԹԵՐ

ԺՈՂՈՎՐԴԱՅԻՆ ԶԲՕՍԱՆՔՆԵՐ

Գ. (*)

Մարմնամարզի բոլոր կերպերն ալ կը փորձուին. Ճարպիկ խաղեր զուգահեռական ձողերու վրայ, առկախ լարերու վրայ, ոստնուլ, սողոսկիլ, վազել, ուժի փորձեր, ըմբշամարտութիւն և այլ հազար կերպ խաղեր. Դատաւորք կան որ կ'որոշեն մրցանակներն. Իսկ սպիտակազգեստ մանկամարդ օրիորդք են որ իրենց ձեռամբ բազմութեան ծափից մէջ կը պսակեն բարեբաղդ երիտասարդներն որք առաջին հանդիսացած են սոյն մրցմանց մէջ. Դափնեայ պսակ կը դնեն անոնց ի գլուխ որք առաջին եղած են ճարպիկութիւն պահանջող խաղուց մէջ. Իսկ կաղնիի ոստերով կը պսակեն զանոնք որք ուժի արտակարգ փորձեր յաջողած են կատարել.

Թերեւս սոքա են լաւագոյն մրցանակներն, զորս յաղթական երիտասարդք կ'անձկան ընդունիլ այսպէս հրապարակաւ. Բայց ուրիշ մրցանակներ ալ կան. ընդհանրապէս արծաթ գաւաթներ և ժամացոյցներ ընկերութեանց ծախիւք, բայց աւելի յաճախ անհատից նուէրներովը պատրաստուած. վասնզի ամբողջ ժողովուրդն իրչօրէն ու սրտագին կը շահագրգռուի այս բոլոր մրցումներով.

Ոլիմպիական խաղուց վաղեմի յիշատակներն չե՞ն զարթուցաներ այս ամենն.

Զարմանալի չէ որ Զուիցերիացիք նախանձելի համբաւ մ'ունին Եւրոպիոյ մէջ իբրեւ առաջնակարգ մարմնամարզիկներ. Լիէժցիք դեռ վերջերս կը խնդրէին իրենցմէ դաստառուներ ղրկել, խոստանալով ո և է վարձ ու փոխարինութիւն. Եւ միայն Պելժիա չէ որ այսպիսի դաստառուներ խնդրած է. Երկու տարի առաջ Լիոնցիք թախանձանօք հրաւիրեցին Լօզանի ընկերութիւններն իրենց ներկայացուցիչներն ղրկել քանի մը մարմնամարզական հանդէսներ տալու իրենց քաղաքին մէջ, իրենց ընկերութեանց օրինակ և քաջալեր մ'ըլլալու համար. Եւ Զուիցերիացիք արդարեւ խուռնամբոխ հանդիսականներն սքանչացուցին իրենց քաջարուեստ, ճարպիկ ու յանդուգն խաղերովն և ամբողջ քաղաքին լրագրաց եռանդուն գովեստներովն մեկնեցան.

* *

Մարմնամարզի խնդիրն կը յիշեցնէ ինձ ուրիշ մրցում մը, որուն ականատես եղայ ի Ժընեւ այս ամառ. հեծելանուորդաց մրցումն.

Դուրս կ'ելլեմ. Լճին եզերքն ընդարձակ ծառուղւոյն վրայ ազմկալից զուարթ ամբոխ մը կայ դիզուած. Խումբ մը մարդիկ պաշտօնական սեւ զգեստներով, լրջադէմ, սեղանի մը շուրջը բոլորուած են բարձրը չքեղ պարտէզի մը մէջ. Քանի մը ոստիկաններ կան, իրենց երկայն վերարկուներովը, որք բարեկարգութեան կը հսկեն. Անկիւնէ անկիւն մարդիկ կանգնած են դրօշակներ ի ձեռին. Այս դրօշակներն շարժելով կ'ազդարարեն թէ ահա ուրիշ հեծելանուորդ մ'ալ կը հասնի. Ճամբայ կուտայ ամբոխն. ամեն աչք միեւնոյն կողմն ուղղուած է անձկանօք. Ահա կ'երեւի. կը հասնի պարտէզին դրան առջեւ քրտինքով ու փոշիով ծածկուած. Իւր բարեկամներն ողջագուրանօք կ'առաջնորդեն զինք դէպի պաշտօնէից սեղանն. Ամեն մարդ կը սեղմէ իւր ձեռք. Իւր անունն կ'արձանագրէ տետրի մը մէջ, ուր կ'արձանագրուի նոյնպէս իւր ժամանման ժամն ու վայրկեանը. և ապա կը նստի զովարար ըմպելիքներով կազդուրուելու. Քիչ մը վերջ ուրիշ մ'ալ կը հասնի. ապա ուրիշ մը, և դարձեալ նոյն հետաքրքրութիւնն, նոյն ճիչերը, նոյն մեծարանքներն.

Ասոնք մրցողներ էին, որք իրենց հեծելանիւով մինչեւ Պեռն գնացած էին և կը վերադառնային, իբր երեք հարիւր քիլոմեդր հեռաւորութիւն մը. Չը տեղեկացայ թէ ո՞յք էին երջանիկ յաղթականներն.

Արդարեւ վերջին տարիներուս մէջ այնքան տարածուած է հեծելանիւի գործածութիւնն ի Զուիցերիա, այնքան ընկերութիւններ կազմուած են, որ ուրեք ուրեք ճամբայները մերթ կը խճողուին անոնցմով. Ամեն մարդ կ'ընդունի սակայն թէ առաջնակարգ եւ քանի մը տեսակէտներով յոյժ յանձնարարելի մարմնամարզ մ'է այս.

Բայց եթէ հեծելանիւը բաւական սուղ վայելք մ'է, ոչ ամենուն մատչելի, այնպէս չէ հետիոտն մրցումն. Եւ նոյն քաղաքին մէջ դարձեալ պատեհութիւն ունեցայ տեսնելու մրցում մը չատ մը մարդոց որք հետիոտն կատարած էին այդ ճամբորդութիւն. արագաքայլութեան ու տոկունութեան մրցում մը. Այս մրցումները կատարելէ առաջ, պէտք չէ մոռնալ անշուշտ թէ որքա՛ն երկարատեւ ու համբերատար վարժութիւններ կատարուած են. Այս յաւելութիւններ դիւրաւ ու քիչ ժամանակի մէջ չէ որ կը ստացուին.

* *

ԲԱՆԱԿ ԵՒ ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹԻՒՆ ԶՈՒԻՑԵՐԻՈՅ ՄԷՋ

Ամեն քաղաքացի զինուոր է հոն. Խտրութիւն չկայ առանց ֆիզիքական պատճառի. Քսան տարեկան հասակին մէջ զինուորական ծառայութեան կը մտնէ երիտասարդն, և նոյն ծառայութիւն կը շարունակէ մինչեւ քառասուն և հինգ տարիքն. Ամեն սատն և ինն տարեկան երիտասարդ պարտաւոր է ներկայանալ քննիչ յանձնախմբին, որ կը քննէ բանակին մէջ ծառայելու նորա յարմարութիւնն ո՛չ միայն ֆիզիքական այլ և մտաւորական տեսակէտով. Ո՛վ որ թերացած է իւր նախնական կրթութեան, որ պարտաւորիչ է խնամով ընդունիլ, կը պարտաւորի մասնաւոր հսկողութեան տակ ամբողջացնել զայն. Բարեկազմ մարմին միայն բաւական չեն համարիր յաջող զինուորի մը. կը հաւատան թէ միտքն ալ իւր ամենակարեւոր դերն ունի. Իւրաքանչիւր անհատի պարտքն է ո՛չ միայն առ իւր անձն, այլ և առ իւր երկիրն' գէթ աստիճան մը մտաւոր կրթութիւն ստանալ.

Զինուորական դաստիարակութիւնք և մարզանք առաջին տարւոյն մէջ առնուազն քառասուն և հինգ օր կը տեւեն. Իւրաքանչիւր ոք արդէն ընդունած է մարմնամարզական հրահանգներ որք պարտաւորիչ են տասն տարեկան հասակէն սկսեալ. Մինչեւ երեսուն և երկու տարիքը սոյն դաստիարակութիւնք ու մարզանք կը կրկնուին գէթ երկու տարին անգամ մը. Այդ հասակին գործօն բանակին մէջ կը դադրի ծառայութիւնն և զինուորը կ'անցնի պահեստի բանակին մէջ մինչեւ քառասուն և հինգ տարիքն. Պահեստի բանակին մէջ զինուորական մարզանքներն ո՛չ այնքան յաճախ են և ո՛չ այնքան երկարատեւ.

Այս որոշեալ ժամանակաց կանոնաւոր և համախումբ մարզանքներէ զատ, օրէնքը կը պահանջէ որ իւրաքանչիւր զինուոր ամեն տարւոյ ընթացքին մէջ գէթ 40—50 փամփուշտ գործածէ հրացանաձգութեան վարժութեան. Իւր այս առանձին վարժութիւններն ու յաջողութիւններն ալ խնամով պիտի արձանագրուին մասնաւոր զինուորական պաշտօնէից կողմանէ. Զարմանալի չէ ուրեմն որ Զուիցերիոյ զինուորաց հրացանաձգութեան արդէն բնածին սէրն այնքան մեծ տեղ բռնած է իրենց բարուց մէջ.

Շատ կը վշտանայ Զուիցերացի երիտասարդն եթէ ո և է պատճառաւ զրկուի զինուորական ծառայութենէն. վասն զի կը սիրէ գործել իւր հասակակից զինակցաց հետ. կը սիրէ նաեւ նոցա հետ իրենց լերանց դժուարին կիրճերուն մէջ երկարատեւ ու յոգնավաստակ ընթացքներ կատարել.

Զուիցերիացիք եղական համբաւ մը կը վայելեն իբր քաջ հրացանաձիգ, և Եւրոպիոյ այլ և այլ մասանց ամենէն ճարտար հրացանաձիգները պատիւ կը համարին գալ մասնակցիլ Զուիցերիոյ զինուորաց հետ. վասն զի բաց են ամենուն ասոնք. Բայց չեմ գիտեր թէ օտար ոք երբեք յաջողա՞ծ է առաջնութիւնը կորզել Զուիցերացիէն, որ իւր անկապուտ սեփականութիւնը կը համարի զայն արդար հպարտութեամբ.

* *

Խնայասէր Զուիցերիացիք ծախք ալ չեն զլանար այս հանդէսից համար. Բարեկամ մը կը նկարագրէր ինձ մրցում մը որ իրենց քաղաքին մէջ տեղի ունեցած էր երկու տարի առաջ և որոյ հսկող պաշտօնեայներէն մին եղած էր ինք. Փոքրիկ քաղաք մ'է այդ. բայց մօտաւորապէս հինգ հազար լիրայի ծախք մ'ըրած էր այդ առթիւ. Բնակիչք յօժարակամ հայթայթած էին այդ գումար. Իւրաքանչիւր մրցող հինգ ֆր. կը վճարէ, իւրաքանչիւր հանդիսական մէկ ֆր. Տասն օր կը տեւեն սոյն հանդէսներ, և այս և ուրիշ քանի մը եկամուտներէ այնքան ստակ կը գոյանայ որ ո՛չ միայն ամեն ոք ամբողջովին կրնայ ետ առնուլ իւր մասուցած դրամն, այլ և կ'աւելնայ պատկառելի գումար մը, զոր բարեսիրական հաստատութեանց կը յատկացնեն, վասն զի ստակ շահիլ չէր բնաւ իրենց նպատակն.

Ա. Տ.-Յ.

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԱՆԳԼԻՈՅ մէջ կլատսթոնեան նախարարութիւնը ծանր դժուարութեանց առջեւ կը գտնուի. Սկովտիոյ մէջ աթոռի մը կորուստն, որ Պահպանողականներուն անցաւ, չատ ծանր կշռեց օրուան վարչութեան համար. Պ. Կլատսթոն ինք եւս Սկովտիոյ նոյն գաւառին երեսփոխանն է, և իւր կուսակցաց մէջ Սկովտացիք ամենէն հաւատարիմներն էին ցայս վայր. Իռլանտացիներն իրենք ևս Նախարարական մեծամասնութեան դէմ դառնալու հակամիտութիւններ կը ցուցնեն. որովհետեւ նախարարութիւնը չափէն աւելի զիջում կ'ընէ եղեր պահպանողականներուն և միութենականներուն. Վերջապէս, օրուան վիճաբանութիւնն ամեն ժամանակէ աւելի դժուարութեան կը բախի, և քուէարկութեանց մէջ մեծամասնութիւնը կը պակսի. Պահպանողականք չատ գոհ են իրաց այս վիճակէն.

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ.— Արքայական գերդաստանն և Ֆրետերիք կայսրուհին (որոյ դուստրն է Յունաստանի գահաժառանգուհին) Աթէնքէ Թաթոյ գալըն առաւ անցունելու. Եթէ արդելիչ պարագայ մը չըլլայ, Նորկիոս թագաւոր այս տարի եւս արտասահման պիտի երթայ, հաւանօրէն Էքս-լէ-Պէն. Ֆրետերիք կայսրուհին հնադէտ, արուեստասէր, փափկաճաշակ կին մ'է, և հելլենական երկրէն մասնաւորապէսախորժիլ կը թուի.

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ընտրութիւնք կը զբաղեցնեն բովանդակ Եւրոպան. Անակնկալ միջադէպեր իրարու կը յաջորդեն. կառավարական թերթ համարուած պահպանողական Փօսթ իւր առաջին էջին մէջ կը հրատարակէ «կարեւոր գեկոյց» մը, որով «գերմանական հայրենեաց ամեն բարեկամներուն» կոչում կ'ընէ համեմատական ընտրութեանց մէջ գործաւորականներուն ի նպաստ քուէ տալ, եթէ համեմատականի մնացած ըլլան միայն գործաւորական մը և արմատական մը. Պահպանողականք այնքան հակառակ են Արմատականաց սկզբունքին որ գործաւորականները նախամեծար կը համարին անոնցմէ. «Վիրխով թող չմտնէ Ռայխսթակին մէջ և ուրիշ ո՛վ կ'ուզէ թող մտնէ», այս է Փօսթին գաղափարն, որ կ'երեւի թէ պիտի յաջողի. Գրեթէ բացարձակապէս անյուսալի է որ Վիրխով ընտրուի, քանի որ առաջին դարձ քուէարկութեան մէջ իւր գործաւորական հակառակորդ կրկնապատիկ աւելի քուէ շահած է. Իսկ հակասեմական Սթէօքէր քարոզչին Փոլք անուն թերթը կ'ըսէ թէ Պահպանողականք չե՛ն կրնար քուէ տալ ո՛չ արմատականներուն ո՛չ գործաւորականներուն, այլ պէտք է ճերմակ քուէ ձգեն, կամ ձեռնպահ մնան.

ԱԼԶԱՍ-ԼՈՐԷՆԻ մէջ ընտրութեանց ելքը կ'ուրախացնէ կառավարական մամուլն Պերլինի. Տասն երեսփոխաններէն չորսն այս անգամ գերմանասէր է և պաշտպան զինուորական օրէնքին. Արմատական կուսակցութեան փճացումն եւս կը հրճուեցնէ նոյն թերթեր, որք այս կերպիւ կը մխիթարուին' ցարդ ընտրուած զինուորական ծրագրի հակառակորդներուն նոյն ծրագրի կուսակիցներէն քիչ մը աւելի ըլլալէն.

ԱՀՌԵԼԻ ԱՐԿԱԾ

ԱՆԳԼ. ԶՐԱՀԱՒՈՐ ՄԸ ԾՈՎԱՍՈՅԶ

ՀԱՐԻՒՐԱՒՈՐ ՆԱՒԱԶԻ ԽԵՂԴՈՒԱԾ.— ԾՈՎԱԿԱԼՆ ԱԼ ՄԷԿ ՏԵՂ

Միջերկրականի անգլիական նաւատորմին գլխաւոր զրահաւորն Վիքթորիա, յորում կը գտնուէր նոյն նաւատորմին գերագոյն հրամանատար Սըր Ճորճ Թրայըն, ուրբաթ երեկոյ ընկղմեցաւ Սուրիական Տրիպոլսոյ մօտ, բախելով նոյն նաւատորմին Քէմբըրտաուն զրահաւորին. Ընկղմեցան 430 սպայք, ծովային զինուորք և նաւազք. Ընկղմեալներուն մէջ են ծովակալ Սըր Ճորճ Թրայըն, առաջին մեքենավարն, և հօգեւոր պաշտօնեայն նաւատորմին. Իբր 200 հոգիք ազատեցան ուրիշ զրահաւորներէն հասած օգնութեամբ.

Այս ստսկալի արկած տեղի ունեցաւ նաւատորմի մարզանաց միջոցին. Քէմբըրտաուն ուժգնակի զարնուեցաւ Վիքթորիային աջ կողին չիբ չիտակ, ահագին ճեղք մը բանալով, յորմէ կարծես ամբողջ Միջերկրական ներս խուժեց քանի մը վայրկենի մէջ. Քէմբըրտաուն ինքն եւս ծանրապէս վնասուեցաւ, և ժամանակ մը անկարող պիտի ըլլայ ծովու վրայ կենալու. Ահաւոր տեսարան մ'էր այն երբ անգլիական նաւատորմին փառքն եղող այս Վիքթորիա զրահաւոր, վեր ի վայր հրջելով բախման սաստկութենէն, ինքն իւր վրայ կը դառնար և 150 մեդր խորութեամբ ծովուն տակը կ'իջնէր հազիւ տասնեհինգ վայրկենի միջոցին. Հոն հիմա կը հանգչի իւր կարճատեւ այլ փոթորկալի կեանքէն' յատակը դէպի վեր դարձուցած. Բախումն այնքան անակնկալ կերպիւ տեղի ունեցաւ որ սպայից և զինուորաց մեծագոյն մասը ժամանակ չունեցան իրենք զիրենք ազատելու.

Վիքթորիա վերջին ժամանակներս նոր ոճով շինուած զրահաւորներէն էր. 10,470 տակառաչափ տարողութիւն ունէր և 14 հազար ձիու ոյժ. Այս ըսել է թէ ո՛չ միայն Անգլիոյ այլ բոլոր աշխարհի մեծագոյն զրահաւորներէն մէկն էր. 15 խոշոր թնդանօթ կը կրէր, չատ մը մանր մանր խորտնկէցներէ և Թորփիլարձակներէ զատ. Մէկ միլիոն անգլ. ոսկւոյ չափ ծախք եղած էր իւր շինութեան. Իւր շէնքին ընդհանուր գեղեցկութենէն զատ, յոյժ արագընթաց էր, և Անգլիացիք արդար հպարտութեամբ կը դիտէին իրենց այս ծովային ամրոցն. Իւր սպայքն և զինուորները գործօն ծառայութեան վարժեցնելու համար Վիքթորիա վերջերս ղրկուած էր ի Միջերկրական, և դժբախտ Սըր Ճորճ Թրայըն նոյն ծովակալն էր որ վերջերս պատեհութիւն ունեցած էր Կ. Պոլիս գալու պաշտօնապէս.

* *

Ուրիշ տեղեկութեան մը նայելով, Վիքթորիա զրահաւորին մէջ 649 նաւազք և ծովային զինուորք կային, յորմէ իբր 200ն ազատել կարելի եղած է.

—Արկածը տեղի ունեցած է Սուրիական Տրիպոլսոյ նաւահանգստէն եօթն մղոն հեռի, ուր նաւային փորձեր կը կատարէին Պէյրութէ առջի իրիկուն հոն հասած անգլ. չորս զրահաւորք.

—Քէմբըրտաուն այնքան ծանրապէս վնասուած է որ անոր ալ ընկղմելուն բան չէր մնացած. Բարեբախտաբար, իւր նաւազք և միւս զրահաւորք չուտափոյթ տնօրինութեամբ կրցան մինչեւ մօտակայ նաւահանգիստը տանիլ զայն.

* *

Վեհ. Սուլթանն աղէտին գոյժն առնելուն պէս, ցաւակցական հեռագիր ղրկեց Վեհ. Վիքթորիա Թագուհւոյն, որ իւր շնորհակալութիւնն յայտնեց. Վեհ. Սուլթանը նաեւ յատուկ պալատականի մը միջոցաւ իւր ցաւակցական զգացումներն հաղորդեց անգլ. դեսպանատան.

—Վեհ. Վիքթորիա Թագուհին չատ ցաւ զգացեր է այս աղէտին գոյժն առնելով. Անմիջապէս հեռագիր մը ղրկել տուաւ, որով իւր ցաւակցութիւնը կը յայտնէ նաւատորմին մարդոց, և կը գովէ դժբախտ արկածեալներուն յիշատակը.

—Վեհ. Սուլթանն այս դժբախտ արկածը լսելուն պէս, հրաման ղրկեց որ մօտակայ սամ. իշխանութիւնք կարեւոր աջակցութիւնն ընծայեն' ողջ մնացեալներուն պէտքերն հոգալու և խեղդուածներուն դիակներն հանելու համար. Ըստ այսմ, Պէյրութի նաւահանգստի վարչութեան կողմէ պաշտօնեայ մը կուսակալին տրամադրութեան ներքեւ գտնուող Արֆարի արքունի շոգենաւով արկածին վայրը գացած է շաբաթ օր և պէտք եղած օգնութիւններն ընծայած է. Անգլ. հիւպատոսը շնորհակալութիւն յայտնած է կուսակալին.

ԾԱՆՐ ԱՐԿԱԾ ԵԿԵՂԵՑՒՈՅ ՄԸ ՄԷՋ

Եարոսլաւի նահանգին (Ռուսիա) Պերեսլաւլէսկոյ քաղաքին եկեղեցւոյն մէջ հոգեւոր պաշտամանց միջոցին ձայն մը լսուեցաւ թէ կրակ կայ. Երկիւղն անհուն էր. Այնուհետեւ ամենայն ոք դէպի դուռները խուժելով, սոսկալի ահաբեկում մը տիրեց ներկայից վրայ, և զիրար կոխկռտելով և հրմշտկելով, 126 կանայք և 10 այր ջախջախուեցան կամ խեղդուեցան, և ուրիշ 20 անձինք ծանրապէս վնասուեցան.

ԱՐԴԻՒՆՔ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹԵԱՆ ԲԱՆԱՄԱՅԻ ԳՈՐԾՈՅ ՎՐԱՅ

Բանամայի գործին վրայ խորհրդարանական քննիչ յանձնաժողովոյն ընդհանուր տեղեկագիրը կ'ըսէ թէ Արդարութիւնն իւր վճիռն արձակեց, և ա-

---

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի (43)

ԼՈՒԻ ԺԱՔՕԼԻՕ

ԻՒՑՕՐԻ ՋԱՂԱՑՔԻՆ ՈՃԻՐԸ

Դ.

ՖՈՆԴԷՃԻ ԴՂՆԱԿԸ

Գիշեր մը երբ քաջ հիւանդը երկար բարակ խօսակցեցաւ, յոգնած երեւցաւ.

Մօտ մէկ ժամ, գլուխն իր ձեռքին կրթնցուցած, դատաւորը մնացած էր անկողնին մօտ, ինքնամփոփ և մտախոհ. Յանկարծ զգաց որ թեւին դպան, և միեւնոյն ժամանակ Ներթան զօրավարը կ'ըսէր իրեն.

—Կարծեցիք թէ կը քնանամ, բարեկամս, բայց պահ մը չգոցեցի աչքս, ձեզ դիտեցի, տեսայ ձեր աչուըներուն թրջիլը, ձեր կուրծքին ուռիլը, և հառաչանքներ խուսափիլն անկից. Ի՞նչ ունիք.

—Հիւանդութեամբ մը կը տառապիմ, որուն բուժումը չեմ յուսար.

—Ի՞նչ հիւանդութիւն է.

—Դուք գիտէք, կը սիրեմ Սօֆին, և անյոյս կը սիրեմ զայն.

—Ո՛հ, պիտի բուժեմ ձեզի, բարեկամս, պատասխանեց Պ. տը Ներթան... դուք որ այնքան բարի, այնքան վեհանձն էք... Սօֆի պիտի հասկնայ.

—Երբեք... Հոս գալէս ի վեր, իմ ներկայութենէս խոյս կուտայ, ակնարկէս խուսափի կը փախչի.

—Ատիկա աւելի աղէկ է.

—Ա՛հ, մի՛ յուսադրէք զիս, բարեկամս, տուքէն չատ տաժանելի կ'ըլլայ անոր խրոխտութիւնը կրել.

—Պէտք է որ վերջին ճիգ մըն ալ փորձեմ, համաձերձի մը խօսքը կրնայ հրաշք մը կատարել.

Զօրավարն անմիջապէս կանչել տուաւ կինն ու Սօֆին.

Պ. Թուռնիէ ոտքի ելաւ.

—Ո՞ւր կ'երթաք, հարցուց Պ. տը Ներթան.

—Կը հեռանամ.

—Հոս մնացէք.

—Չէ՞ք կարծեր որ իմ ներկայութիւնս տագնապ յառաջ բերէ.

—Ընդհակառակն, ձեր ներկայութիւնը պիտի օգնէ ինծի ընելիք փորձիս մէջ, արդէն ըսելիքներս ամենն ալ լսելու են, մանաւանդ դուք.

Տիկին տը Ներթան և Սօֆի հիւանդին սենեակը կը մտնէին.

Պ. Թուռնիէ մէկ քանի քայլ ետ քաշուեցաւ, սենեակը լուսաւորող լամպարին ճառագայթէն դուրս.

—Սօֆի, սիրելի աղջիկս, սկսաւ զօրավարն առանց յառաջաբանի, քեզ բերել տալուս պատճառը այն է որ կը զգամ փախճանիս մօտաւորութիւնը, դուցէ քանի մը ժամ ունիմ ապրելու, և ասկից հեռանալէս առաջ պէտք է որ խնամատարի պաշտօնս լրացունեմ.

Սրտայոյզ հեծեծանք մը եղաւ մանկամարդ աղջկան միակ պատասխանը.

Նետուեցաւ ծերունիին մէկ ձեռքին վրայ զոր համբոյրներով ծածկեց. յետոյ, ոտքի ելնելով, ըսաւ արտասուաթոր ձայնով.

—Կը պաղատիմ, ա՛յ ատոր վրայ մի' խօսիք.

—Պէտք է, Սօֆի, չեմ ուզեր որ մահուընէս ետքը կարենան ըսել թէ ծեր զօրավարը իր հաշիւները չտուաւ իր պաշտպանեալին.

—Եւ ո՞վ պիտի համարձակի ըսել.

—Կը բաւէ որ այդպէս ըլլայ և կարենան ըսել. Ասասիկ այն արկղին բանալին ուր կը գտնուին ձեր կալուածին բոլոր պաշտօնաթուղթերը, եկամուտի թուղթերը, բոլոր արժէթուղթերը, պիտի գտնես նաեւ հաշուատետր մը հասոյթներու և ծախսերու մինչեւ այս օրս, պիտի քննես զայն, և եթէ յարմար դատես, քու շարժուն և անշարժ գոյքերուդ բոլոր կալուածագրերուն փոխարէն իմ յանձնաժողովի անդորրագիր մը պիտի տաս.

Սօֆի վազեց իր պաշտպանին սենեկին մէջ գտնուած արկղին վրայ, բացաւ զայն, և մէկդի դնելով արժէթուղթերը, առաւ ստուար հաշուետետրն, և առանց իսկ ակնարկ մը նետելու վրան, վերջին էջին տակ իր ստորագրութիւնը դրաւ, և այսպէս փակուեցաւ հաշիւը կարկառեց զօրավարին.

—Ի՞նչ, ըսաւ այս վերջինն, առա՞նց ստուգելու.

—Այս եղանակը, պատասխանեց Սօֆի յոխորտաբար, արժանավայել է թէ՛ Ներթան զօրավարին և թէ Ֆոնդէճ զօրավարին աղջկանը.

—Լաւ, աղջիկս, պատասխանեց մահամերձը դողահար ձայնով, այդ ըրածդ աղնիւ բան է որուն կը սպասէի, վասնզի արժանի եմ քու վստահութեանդ. Հիմակ, մոտիկ ըրէ քու ծեր բարեկամիդ վերջին խնդիրքին.

—Խնդի՞րք մը... ինծի՞.

—Այո, բան մը պիտի խնդրեմ.

—Եթէ իմ ձեռքէս գայ, կ'երդնում...

—Երդումով մի' կապուիր, քու ազատ կամքովդ կուզեմ որ ըլլայ.

—Մոտիկ կ'ընեմ.

—Սօֆի, Թէօտորին հայրն է քեզի բոսորը, բաւական կրեցիր անոր սուգին զգեստները. բան մը տեւական չէ այս երկրին վրայ, ոչ իսկ վիշտը, և այնքան երջանիկ պիտի ըլլայի եթէ, մեռնելէ առաջ, ապահով ըլլայի քեզ արժանի պաշտպան մը ձգելուս.

—Իմ բարի՛ հայրս.

—Պատասխանելէ առաջ մտիկ ըրէ. արդէն ըսի քեզ, քու մեծ հարստութեանդ աչք պիտի տնկեն չատ մը հնարամիտ անձինք որք պիտի փորձեն չահագործել քու երիտասարդութիւնդ, քու փորձառութիւնդ. այդ տարիքիդ մէջ չես կրնար առանձին կեանք վարել... հաւատա ինծի, սիրելի աղջիկս, եթէ այսօր մերժես զիս' վասնզի սիրտդ վէրքը բաւական չէ գոցուած, այդպէսի, այս է անխուսափելի օրէնքը, պիտի ապխանոյ վէրքը և այն ատեն պարապ սիրտդ պիտի ջանայ սէր փնտռել, առանց կարենալ զանազանելու, քու միլիոններուդ պատճառաւ, անշահախնդիր սէրը չահադէտ սէրէն. ա՛յ չպիտի ունենաս ծեր բարեկամդ որ ընդրութեանդ մէջ առաջնորդէ քեզի.

—Չե՞մ ըսած ձեզ թէ հաւատարիմ պիտի մեռնիմ երդումիս.

—Կրնայիր այդպէս խօսիլ ինձ եթէ Թէօտոր ողջ ըլլար, բայց ա՛յ անոր յիշատակը չի կրնար ստիպել քեզ որ բոլոր կեանքդ զոհես.

—Ինքզինքս անկարող կը զգամ մէկը սիրելու.

—Տղայ, այդ խօսքերը մ'ըսեր քսան երեք տարեկանիդ մէջ... Սօֆի, չպիտի խօսիմ քեզ այն վիշտերուն վրայ զորս մէկ բառով կրնաս հանդարտեցնել, գիտեմ որ բան մը չես ըրած զանոնք յառաջ բերելու համար, բայց եթէ կը սիրես զիս, եթէ կուզես որ մեռած պահուս հետ տանիմ կեանքիս էն մեծ ուրախութիւններէն մէկը, եթէ կուզես որ երկրի վրայ իմ վերջին ակնարկս ուրախութեան ակնարկ մը ըլլայ, լաւ ուրեմն, շնորհէ ինձ խնդիրքը զոր պիտի ուղղեմ քեզ.

Սօֆի կը հեծկլտար.

Զարհուրանաց զգայուն և ջղային ըլլալով, կարող էր ամեն զոհողութիւններու, ամեն անձնուիրութիւններու, և ծերունի զօրավարը որ գիտէր այս բանը, զգայուն կէտին կը զարնէր.

—Ի՞նչ է այս խնդիրքը, թոթովեց Սօֆի լալահառաչ.

—Ընդունէ Պ. Թուռնիէն իբր պաշտպան, իբր ամուսին.

Երբե՛ք, պիտի գոչէր Սօֆի, բայց զօրավարը, որ հասկցաւ, անոր խօսքը շուրթերուն վրայ ձգելով գոչեց.

—Սօֆի, Թէօտորին հայրն է, մահամերձ մը որ կը պաղատի քեզ որ ընդունիս իր վերջին իղձը... Սօֆի', Սօֆի', յարեց ծերունին տղու պէս լալով, այնքան գոհ պիտի մեռնիմ.

Հէք Սօֆի յուզումէն նուաղեցաւ. բայց իր պաշտպանին անկողնոյն վրայ կիսամեռ ինկած պահուն' հաւանութեան բառ մըն էր արտասանած...

Սօֆի յաջորդ օրը միայն իմացաւ ամեն բան... Մեծ և վեհոգի եղաւ, և չջանաց ետ առնել խօսք մը զոր տուած ըլլալը չէր յիշեր. զօրավարն ուզեց որ ամուսնութիւնը իր մահէն առաջ կատարուի. իր վիճակին հեղինակութեամբը կուզէր, կը պահանջէր որ տրուի իրեն այս վերջին մխիթարանքը. Սօֆի մէկ պայման միայն դրաւ, այն է թէ երկու տարի ալ ազատ պիտի մնար ինքզինքը նուիրելու իր սիրահարին յիշատակին. Պ. Թուռնիէ երդմամբ ընդունեց թէ իր ամուսնական իրաւունքները չպիտի պահանջէր բնաւ. Մանկամարդ աղջիկը նոյնպէս պայման դրաւ որ մինչեւ այն ատեն երկու ամուսինք ունենան իրենց զատ սենեակները, զատ սպասարկութիւնը և զատ ծառաները, իր առանձնարանէն դուրս ելնէ պաշտօնական հացկերոյթի օրերը միայն նախագահութեան պատիւներն ընելու համար. նոյնպէս այդ միջոցին ոչ պարահանդէս ոչ տօնախմբութիւն տեղի չունենան.

Պ. Թուռնիէ, ի լրումն երջանկութեան, ամեն բան խոստացաւ, ամեն բան ընդունեց, և այս պայմաններով ամուսնութիւնը կատարուեցաւ, Ներթան զօրավարին ներկայութեանը, որ ութ օր ետքը մեռաւ կաթուածի տագնապէ մը.

(Շարունակելի)

պարտելի է Բանամայի ընկերութեան ընթացքն, որ անյաջողութեան աղէտներուն պատասխանատուութիւնն Հանրապետութեան և Խորհրդարանին վրայ բեռնաւորել ուզած է, բայց այս հնարքն հիմակ ամեն ոք հասկցած ըլլալով, կարեւորութիւն չի տար։

ՔՈՐՆԷԼԻՈՒՍ ՀԷՐՑԻ վիճակը քննելու համար Ֆրանսայի կառավարութիւնն Անգլիա ղրկեց Տքթ. Շառքօ եւ Տքթ. Պռուառտէլ, որք տեղեկագրեցին թէ հիւանդին վիճակը չի թոյլատրեր տեղափոխութիւն։

ՀՆՏԱԽՏ.—Ի Թուլոն 1, ի շրջակայս 3, անցեալ շաբաթ օր։

Պ. ՔԱՌՆՕ Մառլի կ'երթայ օդափոխութեան։

ՑԱՐԵՒԻՉԸ Լոնտոն հարսնիքի կ'երթայ Պերլինի ճամբով։

ՔԱԼՆՈՔԻ ԿՈՄՍ գնաց այս տաք օրերն ի Մորաւիա իւր ագարակին մէջ անցունելու։

ՀԱՄԱՅՆԱՊԵՏԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՔ ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՄԷՋ

Մինչեւ կիրակի կէս գիշեր, 63 համեմատական ընտրութեանց արդիւնք իմացուած են։ Ի Սժրազպուրկ, գործաւորականաց պետ Պ. Պէպէլ ընտրեցաւ։ Տքթ. Ռիխդէր՝ արմատական կուսակցապետն՝ ի Հակէն յաջողեցաւ։ 18 գործաւորականք եւս յաջողեցան։ Պերլինի վեց աթոռներէն մին արմատականաց վիճակեցաւ։ Տքթ. Բրոֆ. Վիրխով վերջնապէս ընճեցաւ, տեղի տալով գործաւորականի մը։

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ.—Անգլիոյ Երեսփ. ժողովոյն մէջ արտաքին գործոց խորհրդական Սըր Էտուար Կրէյ յայտարարեց թէ պուլանժէական երեսփոխաններուն Ֆրանսայի Երեսփ. ժողովոյն մէջ կարդացած թուղթերն որք իբր թէ Անգլիացիներէն առնուած են եղեր, ակներեւ կերպիւ շինծու են, և ո'չ մէկ անգլ. պաշտօնարանէ այնպիսի թուղթ ելած է ո'և է կերպիւ։—(Պ. Միլվուայի խօսքին նայելով, այս թուղթերով կ'ապացուցուի թէ ֆրանսացի քաղաքական անձնաւորութիւնք ոմանք, մանաւանդ Պ. Պ. Պիւալո, Քլէմանսօ և Ռուշֆոռ, Անգլիացիներէն դրամ ընդուներ են՝ 500 անգլ. ոսկիէն մինչեւ քանի հազար ոսկի։

—Միւս կողմէ, Մորդոն անուն անձն որուն համար կ'ըսուի թէ այս թուղթերն ապօրէն կերպիւ ձեռք բերած է՝ 35,000 ֆր. ընդունելով, ֆրանսական իշխանութեանց կողմէ ձերբակալուեցաւ և կը հարցաքննուի։

ՍԵՐՊԻԱ. — 44 միլիոն ֆր.ի սերպիական փոխառութիւնն 5 0|0 տոկոսաբեր՝ ի հրապարակ պիտի հանուի 76 առ 100 էն։ Տոկոսն երաշխաւորուած է աղի մենավաճառին վրայ 16 առ 100 տուրքի յաւելմամբ։ Այս փոխառութենէ գոյանալիք գումարը պիտի յատկացուի երերուն պարտքը վճարելու։

ՎԻԼՀԷԼՄ ԿԱՅՍՐ անձամբ պիտի բանայ Ռայխսթակը։

Պ. ԱՅՎԱԶՈՎՍՔԻ երեւելի պատկերահանն իւր Թէոդոսիոյ շքեղ ապարանքին մէջ պարահանդէս մը տուաւ ի պատիւ Սեւ Ծովու նաւատորմին սպայից։ Հանդէսը տեղի ունեցաւ այս նաւատորմին Կաւկասիոյ ծովեզերքէն դարձին առթիւ, ուր գացած էր հետեւելով Զարին որդւոյն Կէօրկիոյ մեծ դքսին, որ ինչպէս կը յիշուի, խիստ դարձած է յԱսպաս-Թուման իւր կուրծքի հիւանդութիւնը դարմանելու։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ.—Հավասի Գործակալութիւնը կէս-պաշտօնապէս կը հրատարակէ Փարիզի լրագրաց մէջ թէ Ամսթէրտամի և Կ. Պոլսոյ մէջ կան անհատք ոմանք որք առեւտրական անգոյ ընկերութեանց անուամբ Ֆրանսայի վաճառականներուն կը գրեն՝ զանոնք խաբելու դիտմամբ։ Ֆրանսական կառավարութիւնը կը զգուշացնէ իւր հպատակներն, և կասկածողներու պէտք եղած տեղեկութիւնները կուտայ առեւտրական նախարարութեան մէջ ի Փարիզ։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ամն. Ս. Պատրիարք Հայրն երէկ կայս. պալատ գնաց ի շնորհաւորութիւն Պայրամի տօնին և ընդունուեցաւ առաջին սենեկապետ Վսեմ. Հաճի Ալի պէյի կողմէ։

Ս. Պատրիարք Հայրը շնորհաւորելով Պայրամի տօնը, բարեմաղթութիւններ ըրաւ վասն կենաց Վեհ. Սուլթանին։

Վսեմ. Հաճի Ալի պէյ Վեհ. Սուլթանին մատոյց Ս. Պատրիարք Հօր շնորհաւորութիւններն ու բարեմաղթութիւնները և դարձաւ Ն. Ամենապատուութեան հաղորդեց Վեհ. Սուլթանի բարձր գոհունակութիւնն ու կայսերական բարեւները։

Ս. Պատրիարք Հայրը նոյնպէս շնորհաւորական այցելութիւն տուաւ արքունեաց հրամանատար Վսեմ. Օսման փաշայի ու կայս. պալատան առաջին քարտուղար Վսեմ. Սիւրէյա փաշայի՝

Ն. Ամենապատուութիւն կայս. պալատէն մեկնելով՝ շնորհաւորական այցելութիւն տուաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին, Բարձր. Սպարապետին, Արտաքին գործոց Վսեմ. Նախարարին, գաղթականաց վարչութեան Նախագահ Վսեմ. Ռիզա փաշայի ինչպէս նաեւ Ծովային Վսեմ. Նախարարին, Դատական Վսեմ. Նախարարին և Վսեմ. Ճեվտէդ փաշայի։

Ս. Պատրիարք Հայրն այսօր եւս շնորհաւորական այցելութիւններ պիտի տայ միւս Նախարարաց։

Ուսուցչաց քննիչ Ցանձնաժողովոյ երկրորդ նիստը տեղի ունեցաւ ուրբաթ օր, Ղալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ, ատենապետութեամբ Կարապետ էֆէնտի Խաթիճեանի և ի ներկայութիւն անդամոց մեծամասնութեան։

Ցանձնաժողովն իր սոյն գումարման մէջ՝ յետ նախապատրաստական ինչ ինչ գործողութեանց՝ յատուկ տումարի մը մէջ և թուահամարի կարգաւ արձանագրեց վկայական ստանալու համար ներկայացող անձանց անուններն, որպէսզի յաջորդ նստին մէջ նոյն կարգաւ կատարէ անոնց քննութիւնները՝ համաձայն Ուսումնական Խորհուրդէն պատրաստեալ ծրագրին որ ի մօտոյ պիտի հրատարակուի ազգ. լրագրաց միջոցաւ։

Իւրաքանչիւր նստին մէջ հետզհետէ ներկայացող անձանց քննութիւնք սոյն եղանակաւ պիտի կատարուին, առանց միոյն կամ միւսին առաջնութիւն տալու։

Ազգ. Կեդրոնական Վարժարանի չրջանաւարտ կարգին թուրքերէնի քննութիւնը կատարուեցաւ ուրբաթ օր, ի ներկայութեան քաղմաթիւ հրաւիրեալներու և խնամակալութեան անդամոց։ Ներկայից մէջ կը նշմարուէին Մէաարիֆի ներկայացուցիչ Մէհմէտ Խաս պէյ և կայսերական դիւանատան թարգմանիչ ու Մէարիֆ խորհրդական Խասսան Համտի էֆէնտի։

Այսօր կը կատարուի վերլուծական երկրաչափութեան քննութիւն և յառաջիկայ չորեքշաբթի՝ ֆրանսերէնի։

Այս օրերս Օրթագիւղի մէջ մէկ քանի անձանօթ կիներ ցիրիկ տունէն տուն երթալով «այս ինչ քահանային միջնորդութեամբը եկայ» կ'ըսեն ու դրամ կը պահանջեն եղեր։ Այս առթիւ գիւղին քահանայէն կողմէ կը խնդրուի մեզմէ հրատարակել զայս, որպէսզի չըլլայ որ գիւղացիք խաբուին, եթէ այս տեսակ կիներ անգամ մըն ալ իրենց ներկայանան։

Ներքին լուրեր

ՊԱՅՐԱՄԻ ՀԱՆԴԷՍԸ

Ուրբաթ իրիկուն ժամ 8 ու կէսին մայրաքաղաքիս ամեն կողմերէն արձակեալ թնդանօթներ ծանուցին թէ սկսած էր Գուրպան Պայրամի տօնը։

Շաբաթ առաւօտ կանուխ կատարուեցաւ Պայրամի հանդէսը։ Վեհ. Սուլթանը փառաւոր կառքի մը մէջ բազմած՝ շքեղ հանդիսիւ գնաց Պէշիքթաշի Սինան փաշա մզկիթը։ Բարձր. Մայր Թագուհին և պալատական տիկնայք կառքերով մզկիթին բակին մէջ կեցած էին։

Մզկիթին դրան առջեւ երկու կարգի վրայ բարեւի կեցած էին պալատական ու զինուորական բարձրաստիճան պաշտօնատարք։

Վեհ. Սուլթանն առաւօտեան աղօթքը կատարելէ յետոյ պահ մը հանգիստ առաւ և յետոյ սպիտակ գեղեցիկ ձիոյ մը վրայ հեծած՝ Տօլմա Պաղչէի Պալատը գնաց հանդիսաւոր թափորով։

Եըլտըզի պալատէն մինչեւ Տօլմա Պաղչէի պալատը տանող ճամբուն երկու կողմը բարեւի կեցած էին հեծեալ ու հետեւակ զօրքեր՝ իրենց նուագածուաց խումբերով, ինչպէս նաեւ ժողովրդեան խուռն բազմութիւն մը։ Վեհ. Սուլթանի անցնելու պահուն՝ նուագածուաց խումբերն Համիտիյէ քայլերգը նուագեցին և զինուորք ու ժողովուրդ երիցս «Փատիշահըմ չօգ եաշա» գոչեցին։

Թափորին առջեւէն կընթանային Բարձր. Մեծ-Եպարքոսն ու բոլոր Նախարարք հեծեալ։ Իսկ յետոյ, երկու կարգի վրայ հետիոտն կուգային պալատական զինուորական ու պետական բարձրաստիճան պաշտօնատարք։ Թափորին կը հետեւէին կայսերազուն իշխանք, Բարձր. Մայր Թագուհին, կայսերազուն իշխանուհիք և պալատական տիկնայք կառքերով։

Տօլմա Պաղչէի պալատան մեծ դրան առջեւ բարեւի կեցած էին կայս. պալատան հրացանիկք ինչպէս նաեւ կայս. պալատան նուագածուաց խումբն, որք Վեհ. Սուլթանի ժամանելուն Համիտիյէ քայլերգը նուագեցին։

Ն. Կ. Վեհափառութիւն պալատէն ներս մանելով պահ մը հանգիստ առաւ, յետ որոյ սկսաւ շնորհաւորական արարողութիւնը։

Նախ և առաջ ներկայացաւ Նագիպ-իւլ-Էշրաֆ էֆէնտին, որ հանդիսաւոր բարեմաղթութիւններ ըրաւ վասն կենաց և բարօրութեան Վեհ. Սուլթանին։ Բարեմաղթութիւններէն յետոյ կայս. նուագածուաց խումբը նուագեց Համիտիյէ քայլերգն և շնորհաւորութիւնք սկսան։ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսն և յետոյ կարգաւ նախկին Մեծ-Եպարքոսք, պաշտօնի վրայ եղող ու անպաշտօն Նախարարք, Վէզիրները, Միւշիրները, Պալաի աստիճան ունեցող պաշտօնատարք, ցամաքային ու ծովային Ֆէրիգներն ու Լիվաները, Իսլա Էվվէլի, Պէյլէրպէյիի, Միրիմիրանի և Իսլա Սանիյէի աստիճան ունեցող պաշտօնատարք իրենց շնորհաւորութիւնները մատուցին։ Յետոյ, Բարձր. Շէյխ-իւլ-Իսլամ էֆէնտին և բոլոր կրօնական բարձրաստիճան պաշտօնատարք։ Շէյխ-իւլ-Իսլամ էֆէնտին նոյն պահուն հանդիսաւոր բարեմաղթութիւններ ըրաւ վասն կենաց Վեհ. Սուլթանին և բոլոր ներկայք «ամէն»ներով ձայնակցեցան։ Իսկ յետոյ պալատական պաշտօնատարք եւս իրենց շնորհաւորութիւնները մատուցին։

Աւարտ արարողութեանց, Վեհ. Սուլթանը պահ մը հանգիստ առնելէ յետոյ բաց կառքի մը՝ մէջ բազմած կայս. պալատ վերադարձաւ։

* * *

Եւրոպական վեհապետք և Պարսից Շահը Պայրամի առթիւ շնորհաւորական հեռագրեր ուղղած են առ Վեհ. Սուլթանն, որ նոյնպէս հեռագրաւ շնորհակալութիւն յայտնած է։

* * *

Եգիպտոսի Խտիվը, Մէքքէի Էմիրը, կուսակալք, զօրաբանակաց հրամանատարք, գաւառներու հպատակ հասարակութեանց հոգեւոր պետերն և օտար աէրութեանց քով գտնուող օսմանեան դեսպանք շնորհաւորական հեռագրեր ուղղած են ի կայս. պալատ։ Առաջին քարտուղար Վսեմ. Սիւրէյա փաշա, ի պատասխանի, Վեհ. Սուլթանի բարձր գոհունակութիւնը հաղորդած է հեռագրաւ։

* * *

Ցունաց, Հայոց, Հայ-Հռոմէականաց Պատրիարքները, Բողոքականաց ազգապետն և Հրէից Քաղուդապետն երէկ կայս. պալատ երթալով շնորհաւորեցին Պայրամի տօնն և ընդունուեցան առաջին սենեկապետ Վսեմ. Հաճի Ալի Պէյի կողմէ։

* * *

Մայրաքաղաքիս օտար դեսպանատանց թարգմանք եւս երէկ կայս. պալատ երթալով շնորհաւորեցին Պայրամի տօնն և ընդունուեցան արարողապետ Վսեմ. Մինիր փաշայի կողմէ։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ. — Ղալաթիոյ մաքսատան տնօրէն անուանեցաւ սակացուցերու դիւանին տնօրէն Ալի Րիզա պէյ, պահելով հանդերձ իւր սոյն պաշտօնը։

Կրէտէի Լասիթ գաւառին նախնական դատարանի Հուգուգի ճիւղին նախագահ անուանեցաւ Աքիւրա էֆէնտի, նախորդ նախագահ Հուգուգի ճիւղին նախնական դատարանին Գանեաի, և իրեն յաջորդեց Նապաքքի էֆէնտի, նախորդ նախագահ Հուգուգի ճիւղին նախնական դատարանին Լասիթի։

Քարբերդի Օմաճըք գաւառակին գայմագամ անուանեցաւ Ապտիւլքերիմ պէյ, նախորդ միւտիր Գարզէի։

Իսլահ առաջին աստիճան տրուեցաւ կայս. անձնական Գանձուն առաջին ճիւղին տնօրէն Ֆերյա պէյի և ստիկանութեան քննիչ Պօնէն էֆէնտիի։

Սանիյէ Միւթէմայիզի աստիճան՝ կայս. անձնական Գանձուն թղթակցութեանց դիւանի քարտուղարներէն Հաֆըզ Մեհմէտ Սապրի էֆէնտիի։

Սանիյէի երկրորդ աստիճան՝ Դատական նախարարութեան պատժական գործոց դիւանին պաշտօնեաներէն Եուսուֆ Շէֆգաթ պէյի և արքունի շէնքերու մեհերանոցին առաջին քարտուղար Ահմէտ պէյի։

Սալիսէի աստիճան՝ կայս. մասնաւոր Արկեղ պաշտօնատան թարգմանիչներէն Հիւսէյին ու Հիքմէթ պէյերու։

Առաջին կարգի Մէճիտիյէ պատուանշան տրուեցաւ Պետական Խորհրդոյ անդամներէն Սեֆէրեան Վսեմ. Նշան էֆէնտիի։

Երկրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Թաղապետութեան Զ. շրջանակի (Բերա) հաշուակալ Մեհմէտ Ալի պէյի։

Երրորդ կարգի Օսմանիյէ՝ կայս. պալատան թարգմանիչներէն Անճելօ էֆէնտիի։

Երրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ կայս. անձնական Գանձուն առաջին արկղակալ Հաֆըզ Խալիլ էֆէնտիի և երրորդ կարգի Օսմանիյէ՝ ժամուգէտ խորհրդական Արսլանեան Գէորգ էֆէնտիի։

Երրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ կայս. պալատան նուագածուաց խումբին ուսուցիչներէն հազարապետ Լօմպարտօ էֆէնտիի։

Չորրորդ կարգի Օսմանիյէ՝ կայս. բժշկական վարժարանին միքրոպաբանութեան ուսուցիչ հազարապետ Համտի Ազիզ պէյի և կայս. նուագածուաց խումբին ուսուցիչներէն գեր-հազարապետ Վօնտրա պէյի։

Հինգերորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ կայս. նուագածուաց խումբին ֆրանսական լեզուի ուսուցիչ Օսքար էֆէնտիի։

ՄԱՔՍԱՅԻՆ ԳՈՐԾԵՐ.— Կայս. իրատէ մը, կ'ըսէ Սապահ, հրամայած է որ Ղալաթիոյ մաքսատան մէջ գործուած զեղծումներուն պատճառաւ ամբաստանեալ պաշտօնէից հետ դատուի նաեւ մաքսային ընդհանուր քննիչ Աքիֆ պէյը։ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսը կայս. սոյն իրատէն հաղորդած է Դատական նախարարութեան որ հարկ եղածն ի գործ դնելու սկսած է։

ՀՆՏԱԽՏ.—Յունիս 9էն 10, Պասրայի մէջ նոր դէպք չէ պատահած և առաջուան բռնուածներէն երեք մարդեր մեռեր են։ Յունիս 9ին Հաղրէմէ Զէպիրի մէջ 5 դէպք 1 մահ։ Նահանգին միւս կողմերուն մէջ ո և է դէպք չէ պատահած։

ԱՅՏԸՆԻ ԿՈՒՍԱԿԱԼԸ.— Ուրբաթ օրը մեծ հանդիսիւ տեղի ունեցեր է Այտընի նոր կուսակալ Հասան Ֆէհմի փաշայի պաշտօնը վաւերացնող կայս. Ֆերմանի ընթերցումն ի ներկայութեան բարձրաստիճան պաշտօնէից, երեւելեաց, հպատակ հասարակութեանց հոգեւոր պետերուն և այլոց։ Աւարտ ընթերցման, հանդիսաւոր բարեմաղթութիւններ եղած են վասն կենաց Վեհ. Սուլթանին։ Հասան Ֆէհմի փաշա բանախօսութիւն մը արտասանելէ յետոյ ընդուներ է ներկայից շնորհաւորութիւնները։

ՕՍՄ. ՍԻԿԱՌԷԹՆԵՐՈՒ արտածման ընկերութիւնը կազմուեր է Լոնտոնի մէջ, 110,000 ոսկի դրամագլխով, նոյնքան բաժնեթուղթի բաժնուած՝ հատը մէկ ոսկի։ Ամբողջ դրամագլուխն ստորագրուեր է, բայց հաւանական է որ մաս մըն ալ հանրային ստորագրութեամբ հայթայթուի։ Նոր ընկերութիւնը մենաշնորհ ունի օսմ. ծխախոտի Րէժիին սիկառէթներն արտածելու, որքան ատեն որ տեւէ այս վերջնոյս մենաշնորհը։ Իրեն համար պէտք եղած ծխախոտը պիտի գնէ Րէժիէն, նախնական գինէն 10 առ 100 աւելի, և Րէժին պիտի վճարէ Ա. տարին՝ 4000 ոսկի, Բ.ը՝ 5000, Գ.ը՝ 7000, Դ.ը՝ 8000, Ե.ը՝ 9000 և Զ. ու յաջորդ տարիները 10,000 ոսկի։ Րէժին նմանապէս իրաւունք ունի նոր ընկերութեան զուտ շահուն 100 էն 14ն առնելու, բաժնետիրաց շահաբաժինը վճարուելէն առաջ։ Ընկերութիւնը իր սիկառէթները պատրաստել պիտի տայ ի Ճիպալի, Նորակառոյց գործարանին մէջ։

Ընկերութեան ընդհ. տնօրէն Պ. Լանկ, որ մայրաքաղաքս կը գտնուէր, Լոնտոն ուղեւորեցաւ։

ՄԱԼԹԱՅԻ օսմանեան հիւպատոս Տօմինեան էֆէնտի մեռեր է։

ԱՐՏԱՔԻՆ գործոց նախարարութեան խորհրդականի օգնական Վսեմ. Էլիաս էֆէնտի Զայեան, որ օդափոխութեան համար Պրուսա գնացած էր, մայրաքաղաքս վերադարձաւ։

ՍԵԲԱՍՏԻԱՅԷՆ կը գրեն թէ անցեալները թէեւ նահանգին ամեն կողմերն առատ անձրեւներ տեղացեր են, սակայն ժամանակն անցած ըլլալով, այս տարի ամառուան հունձքի քանակութիւնը միջակ պիտի ըլլայ։

ՍԿԻՒՏԱՐԻ Գարաճա Ահմէտի Թիւրպէին պաշտօնեայ Հասան էֆէնտի մսավաճառներու ծախած է 21 ոչխարներ, զորս բարեպաշտ անձինք ոմանք Պայրամի առթիւ իրեն ղրկած էին մորթելու և աղքատաց բաշխելու համար։ Տեղւոյն ոստիկանք տեղեկագրած են այս դէպքը Սկիւտարի ոստիկանութեան։

ՆՈՐ ՏՐԱՄՎԷՅ.— Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան մասնագիտաց ժողովը կը քննէ այն թուղթերն որք կը վերաբերին ի Նաֆա քարափէ մը, Նաւահանգիստ մը և մթերանոց մը շինելու համար խնդրուած մենաշնորհին։ Տիմոթէէն Պալթաճի էֆէնտիէն զատ, որ 99 տարուան մենաշնորհ խնդրած է, ուրիշ խնդրարկու մը եւս ներկայացած է։

—Պետական Խորհուրդն աւարտած է այն քննութիւնները զորս կը կատարէր՝ նաւերու նորոգութեան յատուկ շարժուն աւազաններ շինելու համար խնդրուած մենաշնորհի խնդրոյն նկատմամբ։

ՀԱՆՐԱՅԻՆ պարտուց վարչութեան գերմանական պատուիրակ Պ. Լինտաու եռամսեայ արձակուրդով Պերլին ուղեւորեցաւ։

ԵԱՖԱՅԻ ԴԱՇՏԵՐԸ.— Հինգշաբթի օրը, հանրօգուտ շինութեան պաշտօնատան մէջ տեղի ունեցաւ՝ Եաֆայի դաշտերու ոռոգման արտօնութեան պայմանագրոյն ստորագրումը նախարար Թէվֆիգ փաշայի և արտօնատէրերուն միջեւ, որք են Ֆիլիբ էֆ. Մէլհամէ, Պ. Փօռժ Թուէնի և Պ. Ժօռժ Մուսա Սուրսուք։ Այս արտօնութիւնը շնորհուած է 70 տարւոյ համար և երաշխաւորութեան գումարը, 1000 ոսկի, յանձնուած է Օսմ. պանքային։

ԱՐՏԱՔԻՆ գործոց նախարարութիւնն այս օրերս դեսպանատանց պիտի հաղորդէ դրոշմի օրէնքը օտար հպատակներուն համար ալ գործադրելի ընել հրամայող կայս. իրատէին գործադրութեան յատուկ կանոնագիրը։

ԻԶՄԻՐԷՆ կը գրեն մեզ յունիս 12 թուականաւ.

«Նոր ափիոն մէկ կողով եկաւ այս շաբաթ։ Ընդհանուր համոզումը սա է, թէ ափիոնը քիչ պէտք է ըլլայ։ Զէքին 108—112 ղրշ. վաճառեցաւ Ամերիկայի համար։ Այս շաբաթ 1 կողով միայն ծախուեցաւ։

«Գարի.—Միսաւ բաւական դալ. գիներն հետզհետէ անկում կը կրեն. քիլէն (17 օխան) $13^1/_2$էն մինչեւ $15^3/_4$ ղրշ.ի ծախուեցաւ. դեռ մեծ գործառնութիւն մը չեղաւ։

«Փակլան.—Նոր ապրանքներ եկան և կ'սպասուին հետզհետէ. ծախուեցաւ $30^1/_2$ փարայի օխան։ Ալէվ-է մեծ քանակութեամբ ծախուեցաւ այս գներով։

«Թուզի մասին այս շաբաթ հասած լուրեր գէշ կը նկարագրեն, ինչպէս մեր առջի յօդուածաւ գրած էինք թէ աւելի պիտի ըլլայ անցեալ տարուընէ. կ'ըսուի թէ արուններն (էրքէք)ները շատ հասած են եւ թէ էգերը հազիւ մի շաբաթէն պիտի հասնին, թէ ճիւղերն այս տարի շատ կարճ արձակուած են, որով կը մակաբերուի թէ եթէ ոչ անցեալ տարուան չափ՝ գէթ քիչ կը լինի պտղիկ համեմատութեամբ։

«Աղօղներու այժմեայ որդատունկերու վիճակը լաւ է և լաւ հունձք կը յուսացուի»։

ԱՐԿԱԾՔ.— Առջի օրն ի Մաքրիգիւղ Նիքօլի անուն մարդ մը ծառէ մը վար իյնալով մէկ ոտքը կոտրեցաւ։ Նիքօլի յունաց հիւանդանոցը փոխադրուեցաւ, և հոն կատարուած բժշկական գործողութեան չդիմանալով մեռաւ։

—Շիրքէթի 34 թիւ շոգենաւն երէկ առաւօտ Արնավուտքէօյի առջեւ նաւակ մը ընկղմեց։ Նաւավարն ու մէջը գտնուող ուղեւոր մը ազատուեցան։

—Երէկ, Էյուպի մէջ, տասը տարեկան Թուրք տղայ մը ձիէն իյնալով գլուխը ծանրապէս վիրաւորուեցաւ և քիթէն արիւն եկաւ։ Առջի օրն ալ ուրիշ տղայ մը նոյն տեղը ձիէն ինկաւ և վիրաւորուեցաւ։ Երկու տղաքներն ալ դեղարան տարուած և հարկ եղած դարմաններն եղած են։

ԱՆԳԼԻԱՑԻ ՆԱՒԱՊԵՏԻ ՄԸ ԱՐԿԱԾՆԵՐԸ

Անցեալ երեքշաբթի տարօրինակ արկածի մը հանդիպած է անգլիացի նաւապետ մը։ Այն օրը, առաջին անգամ Պոլսոյ նաւահանգիստը կը մտնէր Թբէլըն անուն շոգենաւ մը որ Անգլիայէն կուգայր ի հաշիւ Պ. Լամպրոսի, քեռայր Պ. Կրէկուառ Քուբբայի և որուն հրամանատարն էր Պ. Կոլլի, առ որ յանձնուած էր շոգենաւն հոս բերելու և տիրոջն յանձնելու հոգը։ Պ. Կոլլի, ցամաք ելնելուն պէս, Պ. Քուբբայի գրասենեակը կ'երթայ, որ Քառանթինա փողոցը կը գտնուի։ Քիչ յետոյ դուրս կ'ելնէ՝ անգլ. հիւպատոսարանն երթալու և վաւերացնել տալու իր թուղթեր, և իր նաւազներուն ստակը վճարելու, վասնզի պիտի բաժնուէր անոնցմէ և Անգլիա դառնար։ Պ. Քուբբայի գրասենեակներուն դրան մօտ Պ. Կոլլի կը հանդիպի հրեայի մը, Նաքօպ անուն ծանօթ առաջնորդ մը, որ, ընդհանրապէս կը կենայ Քարաքէօյի կամուրջին մօտ՝ ի դէտ անգլիացի նաւազներու որոց կառաջնորդէ մայրաքաղաքիս մէջ։ Կը հարցունէ անոր թէ Կոլլի նաւապետն ի՞նչն է և կառաջարկէ մինչեւ հիւպատոսարան ընկերանալ իրեն, միմիայն ճամբան ցուցունելու նպատակով։ Պ. Կոլլիի հաւանութեան վրայ, հրեան կ'ըսէ անոր թէ տակաւին շատ կանուխ է և երկու աթոռակներ բերել տալով զրանք առջեւ՝ անկիւնի խանվէճին երկու գաւաթ սուրճ կապսպրէ։ Նաւապետը կը նստի, բայց կը մերժէ սուրճ խմել։ Յետոյ հիւպատոսարան կուղեւորին։ Գործերն աւարտելէն ետք, նաւապետը նորէն Պ. Քուբբային գրասենեակը կը դառնայ։ Դուրս ելնելու պահուն,—իրիկուան ժամը տասնը մէկը կար,—նորէն դրան մօտ կը գտնէ հրեայ Նաքօպը որ անոր կը սպասէր, և կը հարցունէ թէ տեսա՞ծ էր իր օգնականը։ Նաքօպ կը պատասխանէ թէ տեսած էր, թէ անիկա Անգլիայէն բերած նիւթեր ունենալով զանազան անձերու համար, քիչ ատենէն պիտի դառնար և թէ ժամադրութիւն տուած էր նաւապետին՝ Քարաքէօյի մօտ գինետան մը մէջ։ Պ. Կոլլի, հաւատալով ննգամիտ հրեային այս առասպելին, անոր կը հետեւի մինչեւ գինետուն, և իր երախտագիտութիւնն յայտնելու համար՝ կը հրաւիրէ զայն որ գաւաթ մը գինի խմէ հետը։ Հրեան կընդունի։ Այս միջոցին, ուրիշ հրեայ մը ներս կը մտնէ։ Նաքօպ, ուրախութեան աղաղակ մը արձակելով կ'ողջունէ իր ազգակիցն, նաւապետին կը ներկայացնէ զայն իբր իր լաւագոյն բարեկամներէն մէկը։ Պ. Կոլլի կը հարցունէ նորեկին թէ կուզէ՞ իրենց հետ գինի մը խմել։ Վերջնոյս հաւանութեանը վրայ, երեք գաւաթ բերել կուտան։ Պ. Կոլլի շուտով չի պարպեր իր գաւաթը և սեղանին վրայ կը թողու։ Երբ, քանի մը վայրկեան ետքը, իր շրթներուն կը տանի զայն և կէսը կը խմէ, գլուխնքի ծամածռում մը կ'ընէ և գէշութիւն կ'զգայ։ Գլուխը կը դառնար և սրունքները կը դողդղային, կը գոչէ թէ ալ չուզեր մնալ այդ տեղը։ Այն ատեն երկու ննգամիտները կը բռնեն անոր թեւերէն և Ղալաթիոյ վտանգաւոր փողոցներէն կը տանին հանրատուն մը՝ նաւապետը կողոպտելու դիտմամբ։ Այդ տան դուռը երկու կիներ կը կենային, որք կը բռնեն նաւապետին թեւերէն և կը ջանան ներս քաշել, մինչ Նաքօպ հրեան անոր հագուստին գրպանները կը խառնշտկէր։ Այս միջոցին, Վօյվօտաի պահականոցին մէկ ծպտեալ ոստիկանը, որ քանի մը վայրկեանէ ի վեր հրեաներուն ու անգլիացիին կը հետեւէր և գէշ գործի մը հոտն առած էր, կը յարձակի Նաքօպին վրայ և հոն կը հրէ կիները։ Օգնութեամբ երկու ուրիշ ոստիկաններու զորս կանչել տուած էր, ծպտեալ ոստիկանը Վօյվօտաի պահականոցը կը տանի Նաքօպն ու նաւապետը։ Միւս կծիկը գրած էր։ Ոստիկանութեան Գօմիսէր Հաճի Մուսթաֆա էֆէնտի պարտաճանաչ և խղճամիտ պաշտօնատար մըն է։ Տրար մը ընել կուտայ նաւապետին վրայ գտնուած արժէքաւոր նիւթերը, 14 անգլ. ոսկի, ոսկիէ ժամացոյց մը շղթայով և զանազան թուղթեր, ինչպէս անցագիր եւն. և Կալաթա-Սէրայի ոստիկանատունը կը ղրկէ՝ Նաքօպին հետ։ Միեւնոյն ժամանակ, մինչեւ անգլ. հիւպատոսարանը կը ղրկէ կառքով Կոլլի նաւապետը։ Այն ատեն կէս գիշերին մօտ էր։ Պ. Թոմսըն կը պառկեցունէ զայն և անոր վիճակին պահանջած բոլոր դարմանները կուտայ։ Յաջորդ օրը հիւպատոսարանին թարգմանը Պ. Վօկ, Ղալաթա-Սէրայ կ'երթայ նաւապետին հետ որ իր վկայութիւնը կուտայ և կը ստանայ իր ժամացոյցն, ստակն ու թուղթերը։ Կը հարցունեն իրեն թէ կուզէ՞ դատ բանալ հրեայ Նաքօպին դէմ, բայց Պ. Կոլլի կը պատասխանէ թէ՝ ստիպուած ըլլալով անմիջապէս ճամբայ ելնել, ժամանակ չունէր անով զբաղելու։ Արդարեւ չորեքշաբթի իրիկուն մեկնեցաւ։ Այս արկածէն, անգլիացի նաւապետին կրած վնասը սա կ'ըլլայ. գինքը Վօյվօտաէն հիւպատոսարան տանող կառապանը գանգատած ըլլալով ոստիկանութեան թէ ճամբան Պ. Կոլլի խորտակած էր իր կառքին ապակիներն ու լապտերները, և թէ այս վնասներ 125 ղրուշի կը հասնէին, նաւապետը, ազատելու համար այդ մարդէն, կը հաւանի վճարել սոյն գումարը։ Ժամանակ չ'ինար կառապանին ըսածն ստուգելու, բայց դժուար է ընդունիլ թէ Պ. Կոլլիի վիճակն ունեցող մարդ մը կարենայ ապակիներ և մանաւանդ լապտերներ խորտակել։

Մեր այսօրուան չորրորդ երեսին ծանուցումներուն մէջ կը հրատարակուի Համպուրկի Մ. Մ. Վալանթէն և Ընկ. հանրածանօթ դրամատան ազդն. Մեր ընթերցողներուն ուշադրութիւնը կը հրաւիրենք այս ծանուցումին վրայ։ Խնդիրը մասնաւոր ձեռնարկի մը վրայ չէ, այլ պետական վիճակահանութեան մը, զոր արտօնած և երաշխաւորած է կառավարութիւնն։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՎԻԿԹՈՐԻԱ ԶՐԱՀԱՒՈՐԻՆ ԸՆԿՂՄՈՒՄԸ

ԼՈՆՏՈՆ, 24 Յունիս.—Ըստ պաշտօնական տեղեկութեան, Վիքթորիայի մարդոցմէն 422ը կորած են, և ազատած են 296, որոցմէ 34ն սպայք։ (Տե՛ս արկածին պատմութիւնն այս աւուր Ա. երեսին մէջ։

25.—Ծովային նախարար Լորտ Սբէնսըր հեռագիր ստացաւ Վիլհէլմ Կայսրէն, որ կը յայտնէ իւր զգացած խորին ցաւն ի լուր ազգային դժբախտութեան որուն ենթակայ եղած է անգլ. նաւատորմը Վիքթորիա զրահաւորին ընկղմումովը։ Սըր Ճօրճ Թրայըն ծովակալի այրւոյն Վիլհէլմ Կայսր Լոնտոնի դեսպան Հացֆէլտ կոմսին միջոցաւ իւր ցաւակցութիւնն յայտնել տուաւ՝ իբրեւ սքանչացող և բարեկամ դժբախտ հանգուցելոյն։

ԱԹԷՆՔ.—Կորնթոսի ջրանցքին բացումը հաւանօրէն 4|16 յուլիսին պիտի կատարի։

ՓԱՐԻԶ.—Մորթօն (որ դատի ենթարկուած էր) խոստովանեցաւ թէ այն հաշուաւոր թուղթերն ինք խեղաթիւրած էր Քօթա—ռի տնօրէն Պ. Տիքրէի ներշնչման ներքեւ։ (Տե՛ս այս աւուր Քաղաքական Լրոց կարգին մէջ։)

Սակարան

ՂԱԼԱԹԻԱ, 14 Յունիս

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ

3 ամիս Լոնտրայի վրայ		110	5
3 » Փարիզի	»	22	90

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՔՕՆՍՕԼԻՏԷ

Երէկ երեկոյ զոց. (Միաց. Դ. Սէրի)		24	05
Բորսայի մէջ	»	—	—
Առաւօտուն բացուեցաւ	»	24	05
Կէս օրին	»	24	$05^1/_4$
Թամամլըմթը Օսմանիյէ երէկ երեկոյ		—	—
» » ժամ 5ին		—	—

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԵԹՂԹՈՑ

Փոխառ. Թիւն	Ա. Սէրի	56	
»	Բ. »	33	75
»	Դ. »	23	12

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍՔ

Օսմ. Պանք. ժէնէրալ	Անգլ. Լր.	5	21
Քրէտի ժէնէրալ	» »	7	33
Պանք տը Քօնս.	» »	3	30
Օսմ. Շամէ է վալէօր	» »	4	25
Րէժի	Օսմ. Ոսկի	16	19
Թրամուէյ	» »	555	
Օսմ. Ապահովագր. Ընկ.	» »	505	
Ռումէլիի Երկաթուղի	ֆր.	$89^1/_4$	
Բաժնեթուղթ Լաւրիոնի		55	

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ

Օսմանեան ոսկի	ղրշ.	100	
20 ֆրանքնոց	»	87	16
Անգլիական ոսկի	»	110	10
Մարք Գերմանական ոսկի	»	107	20
Իմբէրիալ	»	90	20
Քրիմիգ	»	51	16
Ռուպլ թղթադրամ	»	8	65
Մէճ. արծաթ (տուրք.)	»	107	
Մանր արծաթ	»	103	
Մէթալիք	»	98	
Թափփիլէ	»	—	—
Տոկոս Ղալաթիոյ Սակարանի	»	6	

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

ՓԱՐԻԶ, 24 Յունիս

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	98	02
» » $4^1/_2$ %	106	25
Օսմանեան քոնսօլիտէ Սէրի Դ.	22	15
Օսմ. մաքս. արժեթուղթ	495	62
Բրիօրիթէ Թիւրքօ (1890)	448	75
Օսմանեան Երկաթուղի	—	—
» Րէժիի բաժնեթուղթք	377	50
Պանք Օթօման	598	75
Քրէտի Լիօնէ	—	—
Իտալական Ռանթ 5 %	92	97
Եգիպտական միացեալ	507	50
Չէք Լոնտրայի վրայ	25	165
Օսմանիյէ Օսմանեան քոնսօլիտէ)	391	56

ԼՈՆՏՈՆ, 24 Յունիս

Անգլ. քոնսօլիտէ	98	93
Օսմ. » Սէրի Դ.	21	87

» » » Ա.	56	
» » » Բ.	33	75
» » » Գ.	23	12
Օսմ· փոխառութիւն 1871	99	30
Փոխառութիւն 1877 (Տէֆանս Լօն)	97	75
Պանք Օթօման	13	81
Այտընի երկաթուղի	14	30
Գասապայի երկաթուղի	15	30
Եգիպտական միացեալ (իւնիֆիյէ)	100	30
» առանձ. (բրիվիլէժիէ) 1890	—	—
Ցօմանիայ (փոխառ. Ռոչիլտ)	103	75
Հելլենական 5%	48	23
Փոխանակութիւն Փարիզի վրայ	25	374
ՎԻԷՆՆԱ, 24 Յունիս		
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	123	40
» Փարիզի »	49	20
Օսմանեան Բէյլիք բաժնեթուղթ	183	
» Երկաթուղի	30	40

ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

Ի Ս. ԷՋՄԻԱԾԻՆ

Դարունը ուխտագնացութեան համար յարմար մի եղանակ լինելով, վաղուց Ս. Էջմիածին այցելելու նպատակիս իրագործելու համար, ապրիլ ամսոյ 15ին Խոյ քաղաքէն մեկնեցանք հանդերձ ընկերօք եւ 21ին հասանք ի Վաղարշապատ. ուղեւորութեանս նկարագիրն եւ կրած տպաւորութիւններս կը փութամ հաղորդել ի հրատարակութիւն.

ԽՈՅ

Այս քաղաքը կը գտնուի Սալմաստէն մի օրուայ հեռաւորութեամբ դէպի հիւսիս և դէպի Պայազիտ կարաւանի ճանապարհ լինելով՝ բաւական գիրք բռնած է· օդը վատառողջ է, թէպէտ ջուրը մաքուր·

Բնակչաց մեծագոյն մասը պարսիկ են· Հայք հազիւ 100 տուն կը լինին և բաժանուած երեք թաղերի մէջ· 1828ից առաջ, այս քաղաք շատ հայաշատ եղել է, բայց մեծագոյն մասն գաղթել է ի Ռուսաստան, ի գիւղօրէս Երեւանու, ուր դեռ կ՚երեւին Խոյեցւոց սովորութիւններ և կը խօսուի Խոյեցւոց գաւառաբարբառը·

Կան երկու եկեղեցիներ, որոց մին յանուն Ս· Սարգսի՝ շատ հին է· թէպէտ յիշատակարան նայն չկարողացանք գտնել՝ շինութեան թուականը իմանալու համար, բայց քաղաքացիք կը պատմեն թէ 1000 տարուան շինութիւն է· այժմ շատ խարխուլ է և նորոգութեան կարօտ· թէպէտ Վեհափառ Գէորգ Արքեպիսկոպոսի առաջնորդութեան օրով (1866) շատ խորհել են նորոգելու, բայց մինչեւ այսօր կը մնայ դեռ նոյն վիճակին մէջ· աւելորդ է ասել որ նիւթական միջոցներու անբաւականութիւնը, բնակչաց անտարբերութեան հետ խառնուած, պատճառ է և պիտի լինի մի օր եկեղեցւոյ փլչելուն· Մի քահանայ ունի Ս· Սարգիս եկեղեցին, որ կը հովուէ 60 տուն ժողովուրդ· երկու ամիսն մի անգամ հազիւ Պատարագ կը լինի և ժողովրդեան թիւն հազիւ 12-16 կը լինի· Շիտակն ասելով, բաց ի Դավրէժ քաղաքէն, Ատրպատականի քաղաքաց և գիւղօրէից մէջ, ամեն կիւրակէ Պատարագ մատուցանել չկայ· հազիւ ամիսն մի անգամ կը լինի· առ այս քահանայք ժողովրդի վրայ և ժողովուրդը քահանայից վրայ կը թողուն յանցանքը՝ բայց ըստ մեզ, արժանաւոր քահանայի բացակայութիւն է պատճառ գլխաւոր կիրակի օրեր անխափան Պատարագ չլինելուն·

Միւս եկեղեցին, յանուն Ս· Աստուածածնի, կը լինի մօտ 300 տարուան շինութիւն, ունի մի քահանայ որ կը հովուէ 40 տուն ժողովուրդ· Այս-նշ երկարակեացներու մասին գրեթէ միշտ կը գրէ, թող չմոռանայ և այս քահանային, Տէր Օհան, որ հարիւր [illegible] տարուան է և դեռ կը քահանայագործէ· ձեռնադրեալ է յամին 1837, Ատրպատականի առաջնորդ Նիկողոս եպիսկոպոսէ, զոր այսօր շատ քիչեր կը յիշեն· այս քահանայի միայն կարողութիւնները բնաւ խանգարուած չեն և յաչխարհականութեան, մի ժամանակ ի Պոլիս եղած լինելով, լաւ կը յիշէ Պօղոս, Կարապետ և Աղաւնի Ստեփաննոս Պատրիարքներն, որոց կեանքէն շատ հետաքրքիր տեղեկութիւններ կը հաղորդէ քաղաքացւոց·

Խոյ քաղաքի մէջ ուսումնարան չի կայ· միմիայն Ս· Աստուածածնի եկեղեցւոյ բակի մէջ գտնուած խուցերէ մին յատկացուած է 15-20 մանուկներու, որք մի վարժապետի մօտ հայերէն կը սովրին և այս ոչ միշտ, այլ աշնան և ձմրան ժամանակ միայն·

Հետաքրքիր եղանք իմանալ թէ ո՞ւր կը գնայ հայ մանկտին ուսում առնելու, քանի որ այսքան քիչ կը յաճախէ յազգային ուսումնարան (եթէ կարելի է ասել) և իմացանք որ Ասորի Շամաշայի մօտ են շատ հայ պատանիներ, որք թէ ի՛նչ կը սովրին, թողլով պատասխանելն, միմիայն այսքան ասեմ որ հիմնուսանէ անտարբերներ գտձել են իրենց մայրենի եկեղեցւոյն, շնորհիւ այդ Շամաշայէ ստացած ներշնչումներուն. քահանայք՝ ապետ են, առաջնորդը. թողանք որ այսօր ի Դավրէժ առաջնորդ ալ չկայ· բայց եթէ լինի, աւելի պզտիկներն հաւաքելու կ՚աշխատի, որպէս հանդուցեալ վարդապետ մը, զոր Էջմիածին, կարծեմ, իբր մի նմայշ ուղարկած էր ի Դավրէժ· շատ զարմանալի բան· մինչդեռ Ստեփաննոս եպիսկոպոսի օրով, մեջանց գրեթէ չէին երեւնար այսպիսի քարոզիչներ, նորա մահուանէ վերջ, մանաւանդ այդ վարդապետի ժամանակ, անարգել քարոզել սկսան, քանի որ մի ընդդիմախօս չկար իրենց դէմ·

Ս· Էջմիածնայ պարտաւորութիւնն է աչքի առաջ ունենալ այս հայերն ալ, գործ հովուելու պաշտօնն ստանձնած է· չէ՞ կարելի որ մի լաւ քարոզիչ վարդապետ ուղարկել այս կողմեր, ո՛չ միայն ի Խոյ, այլ և յՈւրմիա, ի Սալմաստ, ի Սաուջպուլաղ, Մարաղա, վերջապէս Ատրպատականի ամբողջ գիւղերն· որովհետեւ բոլոր այս գիւղօրէք կարօտ են բառին ընդարձակագոյն նշանակութեամբ մի քարոզիչ վարդապետի, այցելութեան առնելք զանէ, չասեմք մշտական բնակութեան·

Խոյէն ցաւալի տպաւորութեան տակ մեկնելով, հասանք Ղարաղեատին մեծ գիւղն՝ ուր գիշերեցինք. այս գիւղ, սոսկ պարսկաբնակ, 7 ժամուան ճանապարհ հեռի է քաղաքէն· Ղարաղեատինէն մի ժամաչափ հեռի, հողն է սեւ կաւ և զարմանալի ցեխ· այս գիւղի մօտ կը թափի Արաքսի մէջ Ցղմուտ գետն·

Այս վայրերէ մեկնող ուղեւորը Ռուսաստան գնալու համար, պէտք է Արաքս գետը անցնի և առ այն կը գնայ Արապ գիւղն, ուր մաքսատուն է պարսից և ուրտեղ կը գտնուին նաւակներ, գետի միւս եզերքը անցնելու համար ուղեւորները· գնացինք և մեք Արաքսի ափը, ուր մաքսատան գործողութիւնները կատարուելէ վերջ, նաւակաւ անցանք ռուսական ափն, ի Շահթախտ գիւղ·

Արաքս գետը, ամէն տարուան նման, յորդել էր և նաւագնացութիւնք դժուարութեամբ կը լինէին· այս առթիւ, պաշտօնեայք սովորականէ աւելի փող կ՚ուզէին ուղեւորներէն և ռուսական եզերքն անցնելէ վերջ, մի փրկագին ([illegible]) ալ, ըստ որում «աւելամէթ» բերել էին զմեզ միւս ափն, քանի որ կարող էին, և նաւակաւ հանդերձ գետի յատակը իջնել և կամ քամիներէ մղուիլ հոսանք ի վայր· դէթ այսպէս կը խօսէին իրենք·

Շահթախտ գիւղը՝ Նախիջեւանի և Երեւանի մէջտեղն է· շատ մօտ Նախիջեւանի, ի հարկէ, այս գիւղէն մեր ճանապարհորդութիւնը շարունակելով երկու օրուան մէջ հասանք Երեւան, ուր հանգստանալով, հետեւեալ օրը ժամանեցինք ի Ս· Էջմիածին և երկրպագեցինք Ս· Իջման սեղանին առաջ·

Ս· Էջմիածնայ վանքը շատ փոփոխութեանց ենթակայ եղել է· այդ փոփոխութեանց մէջ կան անհրաժեշտ մասեր և կան ո՛չ անհրաժեշտ մասեր ալ·

Միաբանութեան համար նոր բնակութեան տեղի կը շինուի, վանքէ ճեմարան գնալու ճանապարհին վրայ, տպարանի մօտ· փութաջանութեամբ կաշխատուի շուտով վերջացնել շինութիւնը, որպէս զի միաբանութիւնը քաշուի այս նոր սենեակներն և հիներն ալ փլցնելով, նոյն տեղ ի նորոյ շինութիւններ լինին· մի սպիտակ քար եւս կը պատրաստուի, որոյ վրայ պէտք է փորագրուի, որպէս հաստատ իմացանք, «Շինեցաւ շինութիւնս ի տեղակալութեան Տ· Երեմիա Եպիսկոպոսի» եւ այլն· խոնարհաբար մեք կողմէ կաւելցնեմք որ այդ շինութեան համար ծախսուած փողն հանգուցեալ կաթողիկոսն էր հաւաքեր, մօտ 40,000 մանէթ և այս ոչ թէ նոր շինութեանց համար, այլ Ս· Տաճարի վերանորոգութեան համար, ըստ որում պէտք ունէր նորոգութեան· չէ՞ր կարելի որ ամեն բանէ առաջ հնադարեան Տաճարին անհրաժեշտ նորոգութիւնը փութացուէր·

Հազիւ 4 աւուր ժամանած էինք ի Ս· Էջմիածին, որ բաղդ ունեցանք 4 աբեղայի ձեռնադրութեան ներկայ լինելու. ձեռնադրողն էր Սեդրակեան Արիստակէս եպիսկոպոսն, Գայեանեանց վանքին մէջ· ձեռնադրեալներէ մին ճեմարանի ուսուցիչ Պ· Փարսադանն էր· մեք ուրիշ տեղեր շատ տեսեր եմք քահանայական ձեռնադրութիւններ, ուստի հետաքրքիր եղանք Ս· Էջմիածնի մէջ ալ հանդիսատես լինելու· մեծ բազմութիւն հաւաքուեր էր Գայեանեանց վանքը, ուր պատարագիչ էր և օծող եպիսկոպոսը· ներկայ էր և Ս· Երեմիա եպիսկոպոսը· իսկ ուրիշ եպիսկոպոսներէ ոչ ոք· կարծեմ գա, ուսուցիչ երգեցողութեան, որ աշնան ժամանակէն վարձուել է իբր ուսուցիչ ձայնագրութեան, Ս· Պատարագին կ՚երգէր հանդերձ իւր քառաձայն խմբով·

Նորընծայ Աբեղայք երեկոյին ստացան վեղար և հետեւեալ օրէ սկսեալ պէտք է քառասունք պահէին ըստ օրինի, բայց մեծ եղաւ մեր զարմանքը երբ հետեւեալ երկուշաբթի օրը (26 ապրիլ) տեսանք գնոսա արձակ համարձակ ճեմարան գնալուն· և մի ոք սպասաւոր ինձ պատմեց թէ որպիսի ապաշխարանք, «միշտ լրագիրներ բերում են և կարդում»· երեկոյ աբեղայն աշխարհի բաներից տեղեկութիւն պիտի ունենայ· ի հարկէ ցաւ և զարմանք·

Յաջորդ նամակաւ կը գրեմ աւելի ուրիշ տեղեկութիւններ, երբ ողջամբ հասնիմ մեր քաղաքն·

Վաչինակ Տէր-[illegible]եան

ԲՌՆԻ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

(ՆՈՐԱՎԷՊ)

—Բայց կը մեկնի՛նք, գոչեց Վիքթոր·

Արդարեւ, կառախումբը սկսած էր սուրալ· Վերնոն կանգ պիտի առնէր· Բոլորովին իրենց խօսակցութեամբ զբաղած ըլլալով երկու բարեկամները չէին նշմարած թէ կառախումբն հեռացած էր կայարանէն·

Ռօպէր, պարագային պահանջած աչխուժութեամբը՝ նստարանին վրայ հրեց Վիքթորը և նորէն գոցեց դռնակը զոր արդէն ուղեւորը ակամայ բացած էր՝ ճամբուն վրայ նետուելու համար·

—Խե՛նդ ես, ըսաւ անոր, արդարացնելու համար իր քիչ մը բուռն շարժումը, չե՞ս գիտեր որ կրնայիր ինքզինքդ սպաննել· Ատենը չէ·

Թէեւ կառաչարին ճամբայ ելնելը շատ ատեն չէր, սակայն վտանգ մը կրնար գալ այն անխոհեմին գլխուն որ այդպէս ցատքելու յանդգնէր· Զանգակները սակաւին չէին գործածուէր այն ատեն·

—Սակայն չե՛մ կրնար հոս մնալ, յարեց խեղճը եղերական յուսահատութեամբ մը· Եթէ Պէրթ այս գիշեր զիս չտեսնէ, ամեն բան կորսուած է·

Հէ՜ք Վիքթոր· Ի՞նչ էր ուրեմն իր վիշտին պատճառը՝ արկածի մը առթիւ որուն վրայ, ուրիշ պարագաներու մէջ, ինք պիտի խնդար ամենէն առաջ·

Առջի օրը, իր Պէրթ բարեկամուհիին հետ, որուն ամուսինն ըլլալ կ՚ըղձար, նախանձի վէճ մը ունեցած էր այնքան յիմար որքան անիրաւ, և երկու սարփաւորներն իրարմէ բաժնուած էին գրեթէ սրդողած· Եւ սակայն յաջորդ օրն իսկ պիտի խնդրէր անոր ձեռքը Պ· Բուաթուաէն, Պերթին հայրը, որուն կը սպասէին գիշերը և որ, շարունակ ճամբորդելուն, քանի մը օրէն նորէն պիտի մեկնէր· Վիքթոր միմիայն էր աշխարհքի մէջ· ուրեմն սաստիկ փափուկ պարագայի մէջ չէր կրնար ուրիշին վստահիլ զինք ներկայացնելու հոգը·

Այդ օրը որոշուած էր երկու սիրահարներուն կողմէ միաբան համաձայնութեամբ· Արդ, օրիորդ Բուաթուա անշուշտ չէր տարակուսեր իր բարեկամին զգացումներուն անկեղծութեանը վրայ, բայց, իրենց կռուին հետեւանօք, տեսակ մը պչրանքով պահանջած էր որ Վիքթոր խօսքը բանայ որոշուած օրը· Այս վերջինը, որ, երկար ատենէ ի վեր նկատուած էր իբր մեկ անդամ ընտանիքին ուր պլկաբաց ընդունուած էր, ճաշի հրաւիրուած էր Պ· Բուաթուայի դարձին· Ճաշէն ետք պիտի ընէր իր խնդիրքը—որուն ընդունուելուն ապահով էր—երբ տիկին Բուաթուա և իր աղջիկը, առանձին ձգելով երկու մարդիկը, սրահ երթային·

Ուստի, առջի օրը, մինչեւ դուռն առաջնորդելով երիտասարդին, Պէրթ ըսած էր անոր·

—Վաղը տեսնուինք,, այս խօսքերուն միացնելով պաշտելի ժպիտ մը·

—Նորէն պիտի պարե՞ս Լիւսիէնին հետ, հարցուց սիրահարը, առանց բանալու իրեն կարկառուած ձեռքը·

—Ինչո՞ւ չէ, ըսաւ աղջիկը պարզապէս, իբր կին որ բան մը չունի իր երեսին տալիք·

Բայց, միեւնոյն ժամանակ, այս պատասխանին մէջ, կը նշմարէր նոյնն այն ըմբոստութեան զոր կը զգային ի նայս երիտասարդին ջղատիչ կասկածները· Սակայն, չուզելով անկից բաժնուիլ այս տպաւորութեան տակ, Պէրթ նորէն անոր կարկառեց իր ձեռքը, իր ամենէն անուշ ձայնով կլկլելով·

—Քեզ տեսնեմ, վաղուան վրայ մտածէ, եւ ա՛լ չար մի ըլլար· Վաղը տեսնուինք, չարամիտ նախանձոտ·

Բայց ինք, թէ ամօթահար և թէ վշտաբեկ, եթէ ոչ զայրացած, բնաւ չընդունեց իրեն առաջարկուած հաշտութիւնը·

—Չեմ գիտեր, պատասխանեց ուժգնօրէն, առանց սեղմելու իր բարեկամուհիին ձեռքը·

—Եթէ վաղն իրիկուն, ըսաւ Պէրթ այս պատասխանէն նեղացած, ձեռքս խնդրած չըլլաս հօրմէս, երբեք քու կինդ չպիտի ըլլամ·

Եւ դուռը գոցեց անոր երեսին·

Դեռ քանի քայլ չառած կը զղջար իր ընթացքին վրայ· բայց ի՞նչ պատրուակով դառնալ Պ· Բուաթուայի տունը· Անձնասիրութեան պատճառով՝ տեղի չտուաւ այս առաջին և բարի շարժումին և իր բնակարանը գնաց· Խղճի խայթը խռովեց իր քունը·

Յաջորդ իրիկունը շատ կանուխ Ռօպէր փողոցն ուղղուեցաւ ուր կը բնակէր Պ· Բուաթուա· Անշուշտ բնաւ միտքէն չէր անցուցած հոն երթալ ընթրել·

Միայն թէ, կը մտածէր, Պէրթ, ինք եւս տեղի տալով զայրոյթին, մօրը հաղորդած չըլլար առջի օրուան միջադէպերը· Ինքզինքը ծաղրելի կը զգար և աւելի կը նեղուէր· Բոնտարոէ Լիոնին դիմացն էր հասեր և, ծաղկեվաճառուհի մը կանչելով, կը պատրաստուէր սիրուն ծաղկեփունջ մը գնել, որպէսզի զղջման ապացոյցով մը ներկայանայ և ատով ձեռք ձգէ մեղմացուցիչ պարագաներու օգուտը, երբ զգաց որ ձեռք մը դրուեցաւ ուսին վրայ·

Ետին դառնալով դէմը տեսաւ իր ամենէն սիրելի բարեկամը, Ռօպէր Տեթրէ, որ դէպ ի Սէն-Լազարի կայարանը կ՚ուղղուէր· Երկու մարդերը, հաւասարապէս ուրախ զիրար տեսնելնուն, իրարու ձեռք սեղմեցին·

—Ո՞ւր կ՚երթաս, հարցուց Ռօպէր·

—Պ· Բուաթուայի տունը, պատասխանեց Վիքթոր· Այս գիշեր պիտի խնդրեմ անկից Օրիորդ Պերթին ամուսնութիւնը· Իսկ դուն Հավ՞ր կը դառնաս·

—Այո, ճեպընթացով որ քանի վայրկեանէն ճամբայ կ՚ելնէ· Բայց բոլորովին մտախոհ երեւոյթ մը ունիս· Ի՜նչ չարչըրկուած կերպարանք սիրահարի մը համար որ ապահով է յաղթութեանը վրայ· Սրտնեղութի՞ւն մը ունիս·

Ռօպէր, որուն համար Վիքթոր բնաւ գաղտնիք չունէր, գիտէր անոր համակրանքը Օրիորդ Բուաթուայի վրայ·

—Աւա՜ղ, ըսաւ սա· Կը պատմէի քեզի, եթէ ստիպուած չըլլայինք բաժնուելու·

—Քսան վայրկեան ունինք սակայն, յարեց Ռօպէր· Մինչեւ կառախումբ ինծի ընկերացիր· ինծի հետ վակոն կը մտնես, և այս կերպով կրնանք հանգարտօրէն խօսակցիլ մինչեւ վերջին վայրկեանը·

Վիքթոր կը վարանէր, Պերթի հետ ունեցած խռովութեան ըստ կարի շուտ վերջ դնելու փափագէն տանջուելով· Սակայն, մտածեց թէ առանց անպատեհութեան կրնար քառորդ ժամ զոհել իր բարեկամին զոր շատ քիչ կը տեսնէր մանաւանդ որ շատ կանուխ էր· Հետեւապէս անոր հետեւեցաւ, և երբ Ռօպէր վակոն մը ընտրեց, անոր դիմացը նստաւ· Մինակ էին·

Յայտնի է թէ ինչպէս իրենց խօսակցութիւնը ընդհատուեցաւ Վիքթորի բացագանչութեամբը, զոր բարեկամն ի զուր փորձեց մխիթարել յուսադրելով զայն թէ ի մօտոյ պիտի հաշտուէր օրիորդ Բուաթուայի հետ, երբ իր տարօրինակ միջադէպը պատմէր իրեն· Բայց բանտարկեալը բան մը չուզեց մտիկ ընել·

Այն ատեն որչափ կը զղջար առջի օրուան վէճին վրայ որուն կարեւորութիւն մը կուտար իր բացակայութիւնը, որ կրնար անդարմանելի հետեւանքներ ունենալ· Չտեսնելով զինքը, Պերթ առ յաւէտ սրտմտած պիտի կարծէր և կիմացնէր իր ծնողացը· Վերջնական խզումն էր այդ· Վիքթոր, որ կանխօքին կը սիրէր մանկամարդ աղջիկը, չէր կրնար այս գաղափարին դիմանալ· Կորսնցնել զայն անդարձ, ի՜ր յանցանքովը․․․ պիտի մեռնէ՜ր·

Խեղճ տղան իր տխուր խոհերուն մէջ էր թաղուած երբ յանկարծ կառախումբը մեղմացուց իր ընթացքը և վերջապէս կանգ առաւ դաշտին մէջտեղը· Բոլորովին գիշեր էր· Առանց իր բարեկամէն հրաժեշտ առնելու Վիքթոր գետին ցատքեց և, խենդի պէս վազելով, մօտակայ ճամբան հասաւ, առանց գիտնալու թէ ուր կ՚երթար· Վերջապէս յաջողեցաւ գեղացիի մը հանդիպելով հարցուց թէ ո՛րն էր էն մօտ կայարանը·

—Մանդ, պատասխանեց մարդը· Ասկէց մեկ քիլոմեթր անդին·

Սիրահարը նորէն սկսաւ վազել, խելոյն կառախումբին հասաւ, որ ճամբայ ելած էր՝ ուղին, որ պահ մը գոցուած էր, բացուելուն պէս· Կայարան հասնելով Վիքթոր հարցուց Փարիզ մեկնող առաջին կառախումբը· Դժբախտաբար, իրիկուան վերջին կառախումբը որ ժամը մեկին կրնար զինքը դարձնել, անցած գացած էր· Կորսուած զգաց ինքզինքը· Սակայն գերագոյն միջոց մը կը մնար իրեն· հեռաձայնը· Բայց ո՞ւր հեռաձայնել· Հանրային գրասենեակը փակուած էր· Բարեբախտաբար միտքը եկաւ Մանդցի երեւելի վաճառական մը որուն հետ գործ ունեցած էր և որ հեռաձայն ունէր տունը· Պ· Բուաթուա եւս հեռաձայնի գործիք մը ունէր իր տունը· Ուրեմն կրնար յարաբերութեան մտնել· Փրկութիւնն այդ բանին մէջն էր· Գլխուն եկածը պատմելով վաճառականին, որ յօժարակամ հաւանեցաւ իրմէ խնդրուած ծառայութեանը, հաղորդակցութեան մտաւ Պ· Բուաթուայի հետ·

Պերթ վերջնապէս յայտարարած էր· «Եթէ վաղն իրիկուն, հօրմէս չի խնդրես զիս, երբեք չպիտի ըլլամ քու կինդ»· Անոր խօսքը մեկ էր· Ուրեմն վարանելու չէր գար·

—Ես եմ, Պարոն Բուաթուա, ըսաւ ոռոչապէս, Վիքթոր Պրէմանը· Մանդ մնալով բացառիկ և անակնկալ պարագայով մը զոր վաղը պիտի բացատրեմ ձեզի, խնդրեմ ներեցէք ինձ ու պատիւ ունիմ ձեր Օրիորդ աղջկան ձեռքը խնդրելու․․․·

Շուտով դադրած քըքիջ մը հասաւ ականջին· Անմիջապէս, Պ· Բուաթուայի հեգնոտ ձայնը պատասխանեց իրեն·

—Շատ ուշ է, գիշեր բարի, բարեկամս․․․

Ահա այսչափ· Վիքթոր զգաց որ սըրունքները կը տոփէին· պաղ քրտինք մը թրջեց քունքերը· Կը խնդային իր քիթին· Կարծեց լսել Պերթին գոչելը· «Երբե՛ք քու կինդ չպիտի ըլլամ»·

Յաջորդ օրը, առաջին ժամուն, Պ· Բուաթուայի դուռը կը զարնէր, մինչեւ վերջը դիմանալու հաստատ որոշումով· Իր սիրովը զօրացած, կը մտածէր թէ անկարելի էր որ Պերթ և անոր ծնողքը չը գոհուէին իր բացատրութիւններէն եւ ապաշաւէն· Անհաւատալի աղէտի մը զոհ գացած էր·

Սրահ մտցուելով, հոն գտաւ Պ· և տիկին Բուաթուան, որք հանդիսաւոր և պատուելի երեւցան իրեն· Աչուըներովը ի զուր փնտռեց օրիորդ Բուաթուան·

—Ամեն բան լմնցած է ինձ համար, մտածեց․․․

Բայց հազիւ բերանը բացած էր, երբ տեսաւ Պերթին ներս մտնելը· Այս վերջինը, չարամիտ կերպարանքով մը յառաջացաւ դէպ ի երիտասարդն և ըսաւ ժըպտելով·

—Ըսէ՛ք, պարոն Վիքթոր, աղուոր ճամբորդութիւն մը ըրի՞ք·

Միեւնոյն ժամանակ ձեռքն անոր կարկառեց և մեղմիւ սեղմեց անոր ձեռքը, ցնծայ, առանց պատասխանի սպասելու·

—Հայրս շատ յոգնած ըլլալով, շարունակեց, կանուխ պառկած էր· Ա՛լ չէր սպասեր ձեզի· Արթնցնել չուզելով զայն երբ հեռաձայնին զանգակին հնչեց, անոր կողմէ ես պատասխանեցի և այս առտու եւ իմացուցի իրեն ինչպէս նաև մօրս թէ անակնկալ գործ մը կոչած էր ձեզ ի Մանդ և արգիլած էր մեզ հետ գալ ճաշելու·

Վիքթոր չուզեց առաւ, կը հասնէր· Ագդարա՞ծ էր· Պերթ այս կերպով վրէժ առնել ուզելով—հօրը ձայնը կեղծած և Վիքթորին տուած էր այն երկդիմի պատասխանը զոր սա, չըմբռնելով անոր ճիշդ նշանակութիւնը, իբր մերժում մեկնած էր·

Երբ մանկամարդ աղջիկը դուրս ելաւ, Վիքթոր վերջապէս կրցաւ իր առաջարկն ընել· Օրիորդ Բուաթուա այսօր տիկին Վիքթոր Պրեման կը կոչուի· Ամուսինն անոր հետ նորէն ըրաւ, այսինքն բոլորովին տարբեր պայմաններու մէջ, Փարիզէն ի Մանդ ուղեւորութիւնը· կը կարծեմ իսկ թէ երկու նորապսակները մինչեւ Հավր գացին·

ՎԻՔԹՈՐԻԷՆ ՄՈՊՐԻ

ԳԻՏԱԿԱՆ ՄԱՆՐԱՊՈՒՐՔ

ՇՈՒՆԵՐՈՒՆ ՊՈՉԸ·— Այս գիտուններուն ձեռքէն ալ ե՞րբ պիտի ազատինք, պիտի գոչեն գեղուհիները, երբ կարդան յետագայ տողերը· Իրաւունք ունիք, թերեւս պիտի գայ իսկ ժամանակ յորում մարդս իւր անձին վրայ չը պիտի կրնայ մնալ առանց այդ գիտուններուն կամ հրամանին և կամ զարմանին· Իմ ըսածս քիչ մը հեռատեսութիւն է միայն· Սակայն այս բացագանչութիւններուն ի՛նչ տեղը կար· Կըմբռնեմ թէ նրբին զգացումներ ունեցողք անմիջապէս հասկցան վտանգը· Որչափ տիկնայք և օրիորդք կը զուրգուրան իրենց ծոլէններուն ու [illegible]ներուն վրայ, մեկ խօսքով իրենց քածերուն վրայ· Արդ իտալացի գիտնական բժիշկ մը (իտալացիները չը կային, հիմա անոնք ալ հաշուի առնելու է) որուն անունն է Տոքթ· Տարիօ Վիճեցցի, կառաջարկէ՝ շուներուն պոչին մէջ գտնուած ջիղերը, լորը միայն գործածել մարդուս մարմնոյն վրայ եղած պատառուածքներն ու վիրաբուժական գործողութիւններէ յառաջ եկած բացուածքները կարելու համար· Նան պոչով մարմիններս պիտի կարեն, պարզ խօսքով· միայն մերը կարէին փոյթ չէր, գեղեցիկ սեռն ալ բացառութիւն չը պիտի կազմէ·

Այդ նորօրինակ դերձանին պատրաստութիւնն ալ շատ դիւրացուցած է վերոյիշեալ յարգելի բժիշկը· Աքցանով մը և վիրահատ գործիքով մը մեկ հարուածով կը կտրէ պոչը իր արմատէն, յետոյ զայն կանդամահատէ, արմատին քով գտնուած սպիտակ ջիղերը կը մաքրէ և ապա 48 ժամ ֆէնիլէ կամ սնդկախառն ջուրի մէջ կը լուան և ապա հականեխական թէթեւ դեղերու մէջ կը պահէն· Վ· Գ·

ԶՈՒԱՐՃԱԼԻՔ

—Կաղաչեմ, բարեկամս, ինծի յիսուն ֆրանք փոխ կուտա՞ս·

—Ահաւասիկ, 48 ֆրանք և 50 սանդիմ պիտի տամ·

—Ինչո՞ւ այդ զեղչը·

—Ֆրանք ու կէս զեղչելուս պատճառը այն է որ, նախապէս կուզեմ զանձել բաստային ծախքերը որք հարկ պիտի ըլլան՝ ձեզ գրելու և պարտքերնիդ պահանջելու համար·

* *

—Պարոն քննիչ, կրնա՞ք ըսել թէ այս խեղճը, որ բոլորովին անկենդան կերեւի, մեռա՞ծ է·

—Ոչ տակաւին, պարոն, բժիշկը դեռ չեկաւ·

* *

—Օրիորդ, եթէ գիտնայիք ․․․ յիմարի մը պէս կը սիրեմ զձեզ·

—Մանրակրկի՞տ պարագայ, պարոն· հիմա կերթամ հօրս լուր տալ· Գիտէք անշուշտ թէ հայրս յիմարաբոյժ մ՚է·

* *

Երից կանոններուն խնդիրները լուծելու ամենապարզ միջոցը գիտէ՞ք որն է·

—Կնոջը, մօրը և զոքանչին հետ միաժամայն լաւ կենցաղավարելը· Լ· Պ· Թ·

ՏԵՏՐԱԿԱԳՐԱՏՈՒՆ, ԿԱԶՄԱՏՈՒՆ ԵՒ ԴՐԱՏՈՒՆ

Գ. Պաղտատլեան

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

	Գին
1. Խօսակցութիւն Ռուսերէն լեզուի — Տ. Զօրագեան	6
2. [illegible] Դաշտութիւն եւ Ասակք — [illegible]	30
3. [illegible] Թուրքերէն — Մ. [illegible]	4
4. [illegible] — [illegible]	8
5. [illegible] — Տ. [illegible] — Ա. [illegible]	15
6. [illegible] — [illegible]	15
7. [illegible] Թուրքիա — [illegible]	7
8. [illegible] — Մ. [illegible]	5
9. [illegible] երկրագործութեան — [illegible]	4
10. [illegible] ([illegible])	1

2 Դ ՏԱՄԻԿ. — Մեկնութիւն Սուրբ Աւետարանի · ընտիր աշխարհաբարով:

[illegible]

ԵԹՈՎԻ ՄՈՒԻ ՋԱՆ ՕՃԱՂԱՆ

Կ. Պոլիս, 15 [illegible] 1889

[illegible]

ՏՐ· Ա· ԱՆՏՐԷԱՍԵԱՆ

[illegible]

ԼԱՆՕԼԻՆ

ԲՐԷՄ ՏԸ ԹՈՒԱԼԷԹ

ԼԱՆՕԼԻՆ

ԼԱՆԱԳՈՅՆ դարման ընդդէմ այրուածոց կեղեքուածներու·

ԳԵՐԱԶԱՆՑ մորթի պահպանման համար, մանաւանդ մանուկներու մասին, և գոյնի պահպանման·

ԼԱՆԱԳՈՅՆ դարման ընդդէմ մորթի հիւանդութեանց և ընդդէմ արիւներթութեանց·

Կը վաճառուի ամեն դեղարաններու եւ դեղօրէից ու անուշահոտութեանց մթերանոցներու մէջ·

Գործակալ եւ ներկայացուցիչ ի Կ. Պոլիս

Մ. Ս. ՖՐԷՕՑԻԽ

Կալաթա, Մերթէպանի փողոց, Գրնաճեան խան· 398

ԱԶԴ·—Վիեննայի Մխիթարեան Տպարանէն լոյս տեսնող Բազմավէպ ամսագրին բաժանորդագրուիլ եւ նոյն տպարանի գրքերէ գնել ուզողները կրնան դիմել ի Հայ Ընթերցարան Ջմիւռնիոյ որ ընդունած գործակալութիւնն ստանձնած է եւ եղած ամեն դիմումները կրնայ փութով գործադրել· 2—3

ՀՐԱՏ. Զ. ՊՕՊԱՃԵԱՆ ԳՐԱՏԱՆ

Վ· Յ· ՅԱԿՈԲԵԱՆ

ԲԱՌԱՐԱՆ ԱՆԳԼԻԵՐԷՆԷ Ի ՀԱՅ

ՀՆՏԵԽՈՍՈՒԹԵԱՄԲ

Ուէպստըրի եւ Ուստըրի [illegible] բառարանց

Աւաւել քան 45,000 բառ. [illegible]

Անգլիերէնէ ի Հայ-աշխարհիկ բառարանի մը անմիջական պէտքը ի վաղուց զգալի եղած էր: Սոյն պէտքը լիովին գոհացուցած է Անգղիա Գոլէճի ուսուցիչներէն Վ. Յ. Յակոբեան Էֆէնտի պատրաստելով իր երկու պաշտօնակցաց Յ. Մանիսաճեան եւ Յ. Գայսէրեան Էֆէնտիներու աջակցութեամբ սոյն օգտակար երկը:

Բաց ի սովորական բառերէ եւ ոճերէ կը պարունակէ նաեւ [illegible] եւ [illegible] վերաբերեալ բոլոր բառերն եւ ոճերն, պարզուած իրենց նիշդ հայերէն համանշանակներով, հետեւողութեամբ Փայզունցի, Ալգերեանի, Նորայրի, Կոյլաւեանի եւ Նուպարեանի Գաղ· Հայ· Անգլ. եւ Գերմաներէն բառագրոց եւ գիտական-արուեստական նորագոյն գործոց մանրակրկիտ քաղդատութեամբ. ի հարկին նաեւ տանկերէնով:

Գործոյս վերջը աւելցուած է 1. Անգլիերէնի մէջ գործածական դարձած լատիներէն, գաղղիերէն, իտալերէն եւյն ոճեր: 2. Ցասուկ անուանց ցանկ մը՝ հնչումներով: 3. Բառագիտութիւն՝ յորում պարզուած են մասնիկներու դերն եւ զօրութիւնը: 4. Անգ. հնչման եւ շեշտերու վրայ մասնաւոր կանոններ: 5 Համառօտագրութիւնք որ յոյժ գործածելի են յանգլիերէնի 6. Այլ եւ այլ ճշանք: Հնչումները՝ մեծ խնամով նայուած:

Բաժանորդագրել այժմէն. Գին 25 դահեկան բաժանորդաց համար. Գաւառաց համար 27 բոլդոյի ծախիւ:

Կեդրոնատեղին է ի Կ. Պոլիս Գրատուն Զ. Պօպաճեան Էֆէնտի, Պաղչէ Գափու թիւ 4, Նամակատան դիմաց. եւ ի Գաւառս Անգղիա Գոլէճ, ի Մարզուան:

35 թերթ պիտի լինի ամբողջ գործը:

Ա. թերթին նմոյշը կը տրուի Գրատունէն:

Հրատարակուեցաւ 25րդ թերթը

ԱԶԳ· ԹՐԱՄՈՒԷՅԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Կ· Պոլսոյ Թրամուէյից ընկերութիւնը իր բոլոր գծերուն վրայ բանող կառքերուն մէջ ծանուցումներ փակցնելու իրաւունքը ուրիշին կը թողու, ըստ պայմանաց յանձնառութեանց տետրի մը որուն կարելի է ծանօթանալ ընկերութեան կեդրոնատեղին, Ղալաթիա, Բէբչէմէլէ բազար, Զէնար փողոց:

Այս ձեռնարկին մասնակցիլ փափագողները կրնան մինչեւ յունիս 25 ներկայանալ· Աճուրդը պիտի թողուի յանձնառուներէ անոր որ, յանձնառութիւններու թուականներուն կարգովը, ներկայացունէ ամենէն յուրջ երաշխաւորները:

Կ· Պոլիս 5-17 յունիս 1893 3—3

ՄԱԽՈՒ ԱՐՍԱ

Սարըեար, Եէնի-Մահալլէ, Բազար-Պաշըի նորաշէն զարազօլին կից գտնուող, օդաւէտ եւ ծովահայեաց ԱՐՍԱՆ, պաշտօնական խարիթայով մանաւոր փողոցներու բաժնուած, եւ թէ առուծախի ու թէ վրան տուն կառուցանելու դիւրութեան համար՝ իւրաքանչիւր կտորը հիմակուընէ զատ զատ սէնէտներու վերածուած ըլլալով, սկսած է ծախուիլ դիւրամատչելի պայմաններով: Փափագողը պէտք է դիմէն Արսային բուն տիրոջ Յովհաննէս էֆէնտի Մոստիչեանի ի Շէրիֆ փաշա խան, եւ կամ առ Ալի Հայտար էֆէնտի, պաշտօնեայ Թապրիրի ի Տէֆթէրհանէ:

616 8—10

ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ, ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՇՈՒԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ

Թիւ 4, Պիւյիւք-Աշըրլու էֆէնտի խան. Մար բուշներ, Աստամպոլ թիւ 4: Ամեն օր ժամը 7 էն 12, բացի ուրբ. եւ տօն օրերէ:

Սոյն գրասենեակի տնօրէնութիւնն ընծեռած է այն ամեն կանխահոգ միջոցներն եւ ձեռնտու անձանց աջակցութիւնն, որոց օժանդակութեամբ

ԿԸ ԽՄԲԱԳՐԷ օսմ· հայ· յուն· գաղ· անգղ· գերմ· ռուս· իտալ· սպան· եփրայեց· եւ պուլղ· լեզուօք դատական, առեւտրական եւ այլ ամեն կարգի եւ տեսակի գրութիւններ, ինչպէս են· աղերսագիր, լահիա, բրօթէսթօ, ծանուցագիր, մաւրճալ, յօդուած եւլն:

ԿԸ ԹԱՐԳՄԱՆԷ յիշեալ լեզուօք խմբագրեալ ամեն կարգի եւ տեսակի գրութիւններ, որ լեզուի որ կը պահանջուի:

ԿԸ ԿԱՐԳԱԴՐԷ չափոտ եւ կնճռալից հաշիւներ· տոմարակալութեանց գրութեան կը վերածէ անկարգ տումարներ· այցելելու պաշտօնէի հանգամանօք կ՚ստանձնէ գրասենեակաց հաշուական գործեր:

Դաղտնապահութիւն, ճշդապահութիւն, ուղղութիւն երաշխաւորեալ: 27 47—60

ԻԼԱՆ

ԽԱՋԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱԻ ՇԱՀԱՆԷ

Խազինէի Խասսայի շահանէ իչուն ալըներջագ ֆուրնիկէ, էքլօմըրա սըպարմաչէթ մօմընին գարարը գամէսի հազիրանը եալմընին 23ինճի չարշամպըհ կիւնի վիլայէթէթկինտէն թալիպ օլանլարըն եէվմը մէզքիւրտէ սաաթ 6տան նիհայէթ 9ա գատար Խազինէի ճէլիլէյի միւշարիւլէյհաեա կէլմէլէրի իլան օլունուր:

10 Հազիրան 309 2—3

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ Անգլ. Ոսկի 1,000,000 — **ՖԻՆԻՔՍ** — Հիմնեալ է Լոնտոնի յամին 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւել քան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է որոյ բաժնետէրք Անգլիոյ ամենահարուստ և համբաւաւոր դրամատէրներ են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 18.000.000 Անգլ. ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի վնասուց համար։ 618

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծակի՝ կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և մրցորդութեամբ ստոյգ[illegible] ... ամենայնի ձեր ապահովագրելոց կրած վնասներն։

Հ. ՍԻՒԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ ծովու եզերաց Ղալաթիա, Կամուրջի դէմ, Քօմիսիոն խանի անկիւնը։

HAMBURG MUNICH UNITED
ՀԱՄՊՈՒՐԿ և ՄԻՒՆԻԽ
ՄԻԱՑԵԱԼ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	Ֆռանք 8.000.000
Պահեստի դրամ	» 6.889.695
Տարեկան հասոյթ	» 16.890.344

Ընկերութիւնքս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մթերանոցներ, բնակութիւններ և նոցա մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք

Ընդհ. ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ

ՅՈՒՆԱՔՖՕՐԹՈՒՆԱ
ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագլուխ ֆռանք 6.250.000 — Պահեստի դրամ ֆռանք 2.585.853

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց վրայ բեռցուած վաճառքներ, ինչպէս նաև Թղթատարական և փոխադրական ընկերութեանց յանձնուած թանկագին իրեղէններ և դրամ պարունակող ծրարներ խիստ նպաստաւոր պայմանօք և սակագնօք։ Այս ևս ծովու վրայ մեծաքանակ գումարներ կարենալ ապահովագրելու համար ընկերութիւնս [illegible] 13 լուրջ ապահովագրական հաստատութեանց հետ [illegible] և պահեստի դրամն է Աւելի քան 100.000.000 ֆռանք

Ընդհանուր ներկայացուցիչ Համայն Թուրքիոյ

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահչէ-Գաբու, Ընտիրատիս խան. 12, 13, 14 — 369

ԻԼԱՆ ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Մէրքէզը սալթանաթը սէնիյէսէ պուլունան Ճինիսուար Ճէնապը միւլիւքեանէ հայվանաթը խտարէսի իչուն միւպաեա օլունաճագ օլան մալիէ էյ մըգտար սամանըն հաղիրանը րումինին 19ընճը ճումաա իրթէսի կիւնի պիլ միւնագասա գարարը գաթիսի վիրիլէճէկի 21ինճի ճումաա իրթէսի կիւնի տախի 100օէ 5 թէնզիլիլ գապուլ օլունաճաղը ճիհէթիլէ իթասընա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի ճէլվէլմաթը տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 49 2—3

Սէլիմիէ գըշլաի հիւմայունը տախիլ վէ խարիճինտէ պուլունան 2 պապ տիւքքեանընըն 308 սէնէսի իճրա խուլէն գօնթուրաթօլարը սէնէսի հալիէ թէմուզուն 15ինճի կիւնի խիթամ պուլաճաղընտան միւզայէտէէ գօնուլաճաղը ճիհէթիլէ թալիպ օլանլարըն սէլիմիէ գըշլաի հիւմայունունտա գօմանտանլըգ տաիրէսինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 50 2—3

Իքինճի օրտուի հիւմայուն մէրքէզի օլան Էտիրնէ իլէ մէվագըինտէ պուլունաճագ օլան Ճինիսուար Ճէնապը միւլիւքեանէ վէ հայվանաթը միրիէ իտարէսի իչուն միւպաեասը մէվզըի միւնագասաէա գօնուլան էրզագը միւթէնէվվիէնին իթասընա թալիպ օլան վէ չէրաիթի անլամագ իսթէյէնլէրին մագամը Սէրասքէրի ճէվաչիմաթը տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 47 3—3

ՄԵԾ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ ԴՐԱՄԱԳԼԽՈՑ

Օրէնաւորապէս երաշխաւորեալ Բարձրագոյն Իշխանութենէն է ՀԱՄՊՈՒՐԿ

500,000 մարք կամ 625,000 ֆրանքի

Մեծագոյն պարգևը կը տրուի ամենէն մեծ Թիւը շահողին՝ Դրամագլխոց Մեծ-նոր վիճակահանութենէն, երաշխաւորեալ Համպուրկի կառավարութեան կողմ։ Բայց ամէն պարագայի մէջ

1	մեծ պարգև	300000	մարք
1	»	200000	»
1	»	100000	»
2	»	75000	»
1	»	70000	»
1	»	65000	»
1	»	60000	»
1	»	55000	»
2	»	50000	»
1	»	40000	»
5	»	20000	»
3	»	15000	»
26	»	10000	»
56	»	5000	»
106	»	3000	»
253	»	2000	»
6	»	1500	»
756	»	1000	»
1237	»	500	»
33950	»	148	»
18991	»	300	200

50, 127, 100, 94, 67, 40, 20

Դրամագլխոց յոյժ կարեւոր վիճակահանութիւնը, արտօնեալ բարձրագոյն իշխանութենէն ՀԱՄՊՈՒՐԿԻ, և երաշխաւորեալ Պետութեան ամբողջական ստացուածքով, 110,000 տոմսակ կը պարունակէ, որոց 55400ը ապահովապէս պիտի շահին։ Այս վիճակահանութեամբ շահուելիք դրամագլուխը գերէ 13,000,000 ՖՐԱՆՔԻ ՈՍԿԵԴՐԱՄ

Այս դրամի վիճակահանութեան նպաստաւոր կարգադրութիւնն այն եղանակաւ է որ վերոյիշեալ ամէն մէկ 55,400 պարգևք՝ եօթը յաջորդական կարգի պիտի բաժնուին ապահովութեամբ։

Առաջին կարգին գլխաւոր բաժինն է 50,000 մարք, երկրորդ կարգինը՝ 55,000 մարք, երրորդ կարգինը՝ 60,000 մարքի կը բարձրանայ, չորրորդը՝ 65, հազար մարք, հինգերորդը՝ 70,000 մարք, վեցերորդը՝ 75,000 մարք, և եօթներորդը պատահաբար 500,000 մարքի, բայց ամէն պարագայի մէջ 300,000—200,000 մարքի։

Ստորագրող աւետարանական տունը ներկայիւս յարգանօք կը հրաւիրէ շահելոյ ըլլալ ԴՐԱՄԱԳԼԽՈՑ ԱՅՍ ՄԵԾ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՆՍ։

Հրամաններ տալու փափագող անձերէ կը խնդրուի ամէն մէկուս դրամները ղրկել ֆրանսայի կամ եւրոպիոյ ամէն երկրաց պանքներու տոմսակներով կամ թէմպր-փոստով կամ ամենէն դիւրինը կ'ըլլայ առակ ղրկել ձեր երկրի համագգային մանտա փոստով, գերմանական կամ աւստրիական, ֆրանսական կամ անգլիական Թղթատարական պատուէրագրերով։

Առաջին կարգի վիճակահանութեան համար

1 բուն ամբողջ տոմսակը կ'արժէ ֆրանք 7.50
1 բուն կէս տոմսակը կ'արժէ ,, 3.75
1 բուն քառորդ տոմսակը կ'արժէ ,, 1.90

Հետեւեալ կարգերուն տոմսակները պարգեւը և բոլոր պարգեւներուն բաշխումը ու վիճակահանութեանց Թուականները, վերջապէս ամէն պարագաները կ'ըլլան տեսնուիլ պաշտօնական ցուցակին մէջ։

Իւրաքանչիւրը պիտի առանց բուն տոմսակները պետական զինանշանով դրոշմուած, և միանգամայն վիճակահանութեանց պաշտօնական յայտագիրը, ուր պիտի երեւին պէտք եղած մանրամասնութիւնները։ Վիճակահանութենէն անմիջապէս ետքը իւրաքանչիւր տոմսակ ունեցող պիտի ընդունի քաշուած պարգեւներու պաշտօնական ցուցակը պետական զինանշանով։ Պարգեւներու վճարումն անմիջապէս պիտի կատարուի ըստ յայտագրին, պետական երաշխաւորութեամբ։ Պարգեւները վճարելի են Ռէյխսմարքով։ Այն պարագային յորում հակառակ մեր ակնկալութեան, վիճակահանութեանց յայտագիրը մէկուն գործին չէգար, պատրաստ ենք ետ առնելու՝ վիճակահանութենէն առաջ այն տոմսակները որք չեն հաւնուած և ետ ղրկել ընդունուած գումարը։ Եթէ փափագ յայտնուի, վիճակահանութեան պաշտօնական յայտագիրը յառաջագոյն կը ղրկուի ձրիապէս տեղեկանալու համար անոր։ Կը խնդրենք որ կարելի եղածին չափ շուտ ղրկուին մեզ հրամանները, բայց ամէն պարագայի մէջ յառաջ քան

631 — 28 Յունիս 1893 Ն. Տ. — 7—8

Ա. կարգին վիճակը պաշտօնապէս որոշուած է 28 և 29 յունիս 1893 (Ն. Տ.)

ՎԱԼԱՆԴԻՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Դրամատուն ի ՀԱՄՊՈՒՐԿ, Գերմանիա

ՌՈՅԵԱԼ ԷՔՍՉԷՆՃ
ԱՍԻՒՐԱՆՍ ՔՈՐՓՕՐԷՇԸՆ

ԱՄԵՆԷ ՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԷ ՄԵԾ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ԼՈՆՏՈՆ 1720ԻՆ

Դրամագլուխ աւելի քան	Անգլ. ոսկի 4.000.000
Ցարդ հրդեհի արկածից համար տուած է	» 35.000.000

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ քարաշէն և փայտաշէն ամէն տեսակ կալուածներ, կահ կարասիք և ապրանք։

Կ'ճարմանք ամենայն կանոնաւորութեամբ և մանաւանդ առանց որ և իցէ ԶԵՂՉԻ կը կատարուին։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւն առնուլ փափաքողք կը հրաւիրուին դիմել առ Ընդհանուր գործակալս Ճ. Վ. ՈՒԻԹԱԼ ԵՒ ԸՆԿ. Պահճէ Գաբու, Մէյտանճըգ սօքաք, Ուիթալ խան։ 140

COMP. RUSSE
DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Եշ. 14 26 Օտեսայի ուղղակի, ժամ 4ին յետ միջօրէի։
Դշ. 15 27 Ալեքսանդրիա ուղղակի ուղևորութիւնք ժամ 5ին յետ միջօրէի։ Պիրէէն Զմիւռնիա,
Եշ. 16 28 Սեվաստոպոլի ուղղակի, առաւօտեան ժամ 10ին։
» 16 28 Ուղղակի դէպի Սեւ Ծովու նաւահանգիստները մինչեւ Պաթում, առաւօտեան ժամ 11ին։
Ու. 17/29 Օտեսայի ուղղակի, ժամ 4ին յետ միջօրէի։

Ազդ. — Յունիս 15-27, երկուշաբթի օրը Կ. Պոլսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող ուղևորը Զմիւռնիայ մէջ պիտի հանդիպին Թրիպոլի, Պէյրութ, Եաֆա, և Բոր-Սայիտ գացող շոգենաւ։ 605

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՔԵԱՆ
Ն. ՊԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլիա և Պոլսոյ մէջ կանոնաւոր գիծ

«Մինկրէլի» շոգենաւը յունիս 30ին երեկոյեան ժամ 5ին (Ը. Ե.) պիտի մեկնի Կ. Պոլսոյ նաւահանգիստէն դէպ ի Պաթում, հանդիպելով Սամսոն, Կիրասոն և Տրապիզոն։

«Արսէնի» շոգենաւը, յուլիս 4ին Մարսիլիա պիտի ուղևորի։

Բարիզ Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաւ ուղեւորութիւնն ի միասին առնլով,

Ա. կարգ 245 Ֆրանք
Բ. » 175 »

Նաւուղիւ և տրեն ուղեւորութիւն

Նաւուղիւ ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար դիմել առ գործակալ

ԹՈՄԱՍ ՐԸԳՈՒԼ
Օսմանեան Միթէ Փրանսէ 477

EMULSION SCOTT

(ՍԳՈԴԻ ՕՃԱՌԻԿ)

ՄՈՐՈՒ ՁԿԱՆ ԺՈՒՏ ԻՒՂ

Իպոֆոսֆիտ ով շաղ և սոտայով

Պատրաստեալ ձեռամբ ՍԳՈԴԻ և ՊՕՈՒՆԻ ի Նեւ-Եորք։

Համբն չափ ախորժահամ է

Մորու ձկան հասարակ իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ, իբրոֆոսֆիդներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ Թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոյլերը
Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճղաձուտիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, ախորժ համ ու հոտ ունի, գինը չափաւոր է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն։

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով

Գործակալութիւն ի Կ. Պոլիս, ՀԷՆՐԻ ԵՒ ՀԱՅՐԵՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒ[illegible]

[illegible] Անվերս, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի միջև

ԹՈՄԱՍՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ

Անուանք	Թոնիլ	Անուանք	Թոնիլ	Անուանք	Թոնիլ
[illegible]	2000	[illegible]	1800	[illegible]	3200
[illegible]	4000	[illegible]	1500	[illegible]	1700
[illegible]	1500	[illegible]	2000	[illegible]	1500
[illegible]	2300	[illegible]	1000	[illegible]	1000
[illegible]	5000	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	3000	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	2200	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	1200	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	1000
[illegible]	2100	[illegible]	2000	[illegible]	200
[illegible]	2000	[illegible]	2200	[illegible]	2000
[illegible]	2700	[illegible]	2200	[illegible]	4000
[illegible]	5000	Լէօ	3000	[illegible]	4300
[illegible]	5500	[illegible]	4500	[illegible]	3000
[illegible]	3400	[illegible]	3000	[illegible]	1200
[illegible]	2500	[illegible]	1500	[illegible]	2800
[illegible]	2500	[illegible]	4300	[illegible]	900
[illegible]	4800	[illegible]	6500	[illegible]	5000
[illegible]	2100	[illegible]	2000	[illegible]	5000
[illegible]	2600	[illegible]	3100	[illegible]	3600
[illegible]	3000	[illegible]	2000	[illegible]	1000
[illegible]	3200	[illegible]	3000	[illegible]	200
[illegible]	2600	[illegible]	5000	[illegible]	200
[illegible]	800	[illegible]	4500	[illegible]	140
[illegible]	700	[illegible]	2000	[illegible]	120

[illegible] Մոնարք 8000
[illegible] Մոնարք 8000
[illegible] Մոնարք 3100

Տուրօ շոգենաւը, Նաւապետ Մարշըլ, ընդհանուր վաճառքով հոլէն մեկնած է ամսոյս 12ին (Ն. Տ.) և 26ին աստ կ'սպասուի։

[illegible]

Դիմել առ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՒ ՌԻՑՕ Գործակալք Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միլլէթ խան, Ղալաթիա։ 604

ՄՈՍ
ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվէրբուլի և Միջերկրականի միջև [illegible]

Անուանք	Թոնիլ	Անուանք	Թոնիլ
[illegible]	4200	[illegible]	3000
[illegible]	4000	[illegible]	3000
[illegible]	4000	[illegible]	3000
[illegible]	3250	[illegible]	3000
[illegible]	3250	[illegible]	800
[illegible]	3250	[illegible]	800
[illegible]	3250	[illegible]	700

Նէֆիրիս շոգենաւը, յունիս ամսոյն դէպ ի 16ին Լիվրբուլէն աստ կը սպասուի ընդհանուր վաճառքով։

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և Ընկ. Ուիթոլ խան

ՃԷՅՄՍ ՄՕՍ և Ընկ. 31 [illegible] Լիվրբուլ — 292

ՄԻՍԹՐԸՍ Ս. Ա. ԱԼԼԸՆԻՆ
ԱՇԽԱՐՀԱՀՌՉԱԿ ՄԱԶԻ ՆՈՐՈԳԻՉԸ

(MRS. S. A. ALLEN'S WORLD'S HAIR RESTORER.)

Ճերմակ ընկած մազերուն գոյն, վերնիշ ու գեղ կուտայ։ Կը նորոգէ անոր կեանքը, ոյժը և աճումը։ Գլխու Թեփը շուտ մը աներեւոյթ կ'ընէ։ Իր անուշ հոտը առատ է ու հեշտալի։

"Մէկ շիշը կը բաւէ։" Այս փորձը ունեցան ամէնքը որոնց մոխրագունած մազերը իրենց բնական գոյնին դարձան, և ճաղատ տեղերը մազով ծածկուեցան։ Երբեք չէ, և ամենևին վնասակար չըլլար։ Եթէ որ կ'ուզես Թարմ մազ ունենալ և բոլոր կենացդ մէջ պահել, առանց ուշանալու շիշ մը ստացիր տիկին Ս. Ա. Ալլէնի համաշխարհային մազի նորոգիչէն. (MRS. S. A. ALLEN'S WORLD'S HAIR RESTORER.)

Գլխաւոր մթերանոցը Լոնտոն է (114 and 116, Southampton Row). Նոյնպէս Բարիզ ու Նիւ Եորք։ Կը վաճառուի ամէն սափրիչներու, անուշ իւղագործներու և անգղիացի դեղագործներու քով։

Մեծաքանակ վաճառում ի Պոլիս Բ. Հ. Քիւչիւքեան եղբարց քով, Ենի ճամի փողոց, 18, [illegible] Ղալաթիա փոքրաքանակ վաճառումն Բ. Հ. Քիւչիւքեան եղբարց քով, Պոլսոյ կամուրջի գլուխը, 17, և Բերայի Մեծ Փողոց, 158, Քանծիւք, բրիտանական դեղարանը և Իդէտոր, հոտավաճառ, Մեծ Փողոց Բերա, 433։

THE LANCASHIRE
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ Ի ՄԱՆՉԷՍԴԸՐ, ԱՆԳԼԻԱ

ՀԻՄՆԵԱԼ 1852 — THE LANCASHIRE INSURANCE COMPANY — ՀԻՄՆԵԱԼ 1852

Դրամագլուխ Անգլ. Ոս.	3,000,000
31 դկ. 31ին աւանդ տրուած գ.մ.	1,771,006
1891 դեկ. 31ին պահեստ	1,362,953
Հասոյթ 1891 ին	1,051,329

Այս ընկերութիւնը ընդդէմ հրդեհի կ'ապահովագրէ ամէն տեսակ շէնք, կահ, ապրանք, ի Պոլիս և ի շրջակայքն, ինչպէս և նաւերու մէջ ապրանքներ, նաւահանգստին մէջ. վնասի առեն արագ և խղճամիտ վճարում։

Տեղեկութեանց համար դիմել առ. գործակալութիւնն ընկերութեան, 1 և 2 Ինգլէթ փաշա խան, Ղալաթիա։

Ձեռչեալ զնեբ Ներկայացուցիչ Ռ. Մ. ՊՈՆՏ (ՊՈՆՏ, ՍԷԼԼԸՐ ԵՒ ԸՆԿ.) 564

ՔԻՒՆԱՐՏ (CUNARD)
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ

Այս ընկերութեան շոգենաւք կը բանին Լիվէրբուլի և Արեւելեան միջև

Անուանք	Թոնիլ	Անուանք	Թոնիլ
Ումբրիա	7718	Գաթալոնիա	4845
Էդրուրիա	7718	Պավոնիա	4531
Սերվիա	7391	Սամարիա	3574
Աուրանիա	7268	Մարաթոն	2403
Բոթնիա	5587	Ատլաս	2393
Սեֆալոնիա	5517	Սարակոսա	2166
Կալլիա	4809	Թարիֆա	2246
Սիթիա	4557	Բալմիրա	2144
Ալեբբօ	2?48	Թրինիդատ	899
Քէտար	1876	Մարոքքօ	1855
Շերպուրկ	1614		

Շէրպուրկ շոգենաւը, նաւապետ Պաքոն, Լիվրբուլէն աստ պիտի գայ դէպ ի յուլիս 7։

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈԼԻ գործակալ Thomas C. Joly Ալէքսիտատիս խան Թիւ 40 Ղալաթիա — 47

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴ ՄԷՋ Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԵՒ ՔԻՒՉԻՒՔ–ՉԷՔՄԷՃԻ

Սկսեալ ի 1 Մայիս (Ն. Տ.) 1893, մինչեւ ցնոր տնօրինութիւն

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ՔԻՒՉԻՒՔ–ՉԷՔՄԷՃԷ

ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲՈՑ (8–18 Առաւօտ; 20–50 Իրիկուն; ժ. վ.)

	8	62	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48	50
Կ. Պոլիս	6 10	6 30	7 00	7 30	8 56	9 27	10 ...	10 30	11 ..	11 45	1 30	2 ...	2 34	3 ...	4 ...	4 30	5 ..	5 30	6 ...	6 33	6 57	7 30	7 45
Գումգաբու	6 20	6 46	7 09	7 42	9 05	9 37	10 11	10 39	11 09	11 55	1 41	2 9	2 44	3 10	4 11	4 43	5 11	5 43	6 11	6 44	7 07	7 46	7 54
Ենի-գաբու	6 24	...	7 13	7 46	9 0[illegible]	9 41	...	10 43	...	11 59	1 45	2 13	2 48	3 14	4 15	4 47	5 15	5 47	6 15	...	7 11	...	7 58
Տաւուշ փաշա	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Սամաթիա	6 30	...	7 19	7 52	9 15	9 47	...	10 49	...	12 05	1 51	2 19	2 54	3 20	4 21	4 54	5 22	5 54	6 22	...	7 17	...	8 4
Եետի-գուլէ	6 35	7 04	7 26	8 10	9 20	9 52	10 20	10 54	11 18	12 09	1 57	2 24	3 ...	3 33	4 27	5 ..	5 28	5 59	6 29	6 53	7 22	7 58	8 7
Մագրիգիւղ	6 49	7 18	7 41	8 22	9 32	10 03	10 32	11 05	11 30	12 09	2 10	...	3 13	...	4 40	5 14	5 44	6 10	6 4[illegible]	7 4	7 34	8 12	...
Այ Ստեֆանոս	...	7 32	7 51	8 32	9 42	...	10 42	...	11 44	12 19	2 20	...	3 23	...	4 50	...	5 54	...	6 56	...	7 44	8 22	...
Քիւչիւք Չէք.	...	7 42	...	...	...	...	...	...	11 54	...	...	...	...	...	...	...	...	...	7 06	...	...	...	...

ՔԻՒՉԻՒՔ–ՉԷՔՄԷՃԷՆ Կ. ՊՈԼԻՍ

ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲՈՑ (9–27 Առաւօտ; 29–61 Իրիկուն; ժ. վ.)

	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41	43	45	47	49	61	
Քիւչիւք Չէք.	5 53	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	12 45	...	...	...	...	...	...	...	...	...	7 07	...
Այ Ստեֆանոս	6 05	7 02	...	...	8 11	8 52	9 53	...	10 53	...	...	12 57	...	2 58	...	3 55	5 01	...	...	6 27	...	7 22	8 01
Մագրիգիւղ	6 17	7 16	7 40	...	8 25	9 06	10 06	10 40	11 05	11 29	12 40	1 1[illegible]	...	3 11	...	4 09	5 14	5 42	6 [illegible]5	6 43	7 [illegible]1	7 44	8 14
Եետի-գուլէ	6 33	7 28	7 55	8 12	8 38	9 19	10 19	10 53	11 17	11 42	12 52	1 23	2 27	3 24	3 54	4 25	5 30	5 5[illegible]	6 31	6 54	7 35	8 07	8 30
Սամաթիա	6 37	7 33	...	8 16	...	9 24	10 24	10 57	11 21	11 46	12 57	1 28	2 31	3 29	3 58	4 29	5 34	6 02	6 35	6 58	7 38	...	...
Տաւուշ փաշա	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Ենի-գաբու	6 43	7 39	...	8 22	...	9 30	10 30	11 03	11 27	11 52	1 03	1 34	2 37	3 35	4 04	4 35	5 40	6 08	6 41	7 04	7 43	...	...
Գումգաբու	6 48	7 44	8 04	8 28	8 48	9 35	10 38	11 08	11 33	11 58	1 08	1 38	2 42	3 41	4 08	4 39	5 46	6 11	6 45	7 08	7 53	8 23	8 39
Կ. Պոլիս	6 56	7 52	8 12	8 [illegible]6	8 56	9 43	10 46	11 16	11 41	12 06	1 16	1 46	2 50	3 49	4 16	4 47	5 54	6 22	6 53	7 16	8 01	8 32	8 47

[illegible] ծրարներն անխտիր կ'ընդունուին ամէն կառախմբի մէջ, իսկ մեծ ծրարք 61 և 6[illegible] Թիւ կառախմբոց մէջ [illegible] ցնոր տնօրինութիւն, Թիւ 8. 9, 10. 13, 38, 41, 42 և Թիւ 45 կառախումբերը միայն [illegible] մը կանգ պիտի առնեն ի Զէյթունպուրնու։ 1